

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 99

SINNSSYKEHUSENES
VIRKSOMHET
1960

MED SAMMENDRAGSTABELLER 1956–1960

Hospitals for Mental Disease
1960

with Survey Tables 1956–1960

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1963

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekke XII

Trykt 1962

- Nr. 70 Kreditmarkedstatistikk 1960 *Credit market statistics*
- 71 Norges kommunale finanser 1959—60 og 2. halvår 1960 *Municipal finances*
- 72 Elektrisitetsstatistikk 1960 *Electricity statistics*
- 73 Norges handel 1960 II *Foreign trade of Norway II*
- 74 Norges postverk 1961 *Statistique postale*
- 75 Forsikringsselskaper 1960 *Sociétés d'assurances*
- 76 Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1957—1958 *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
- 77 Samferdselsstatistikk 1961 I *Transport and communication statistics I*
- 78 Utenrikshandel 1961 I *External trade I*
- 79 Jordbrukssteljinga i Noreg 20. juni 1959 III Eige- og leigetilhøve, arbeidskraft m. m. ved bruk med over 5 dekar jordbruksareal *Census of agriculture III Ownership and tenancy, labour force etc. on farms with more than 5 decades of agricultural land*
- 80 Lønnsstatistikk 1960 *Wage statistics*
- 81 Norges industri 1960 *Industrial production statistics*
- 82 Alkoholstatistikk 1961 *Alcohol statistics*
- 83 Syketrygden 1959 *Health insurance*
- 84 Jordbruksstatistikk 1961 *Agricultural statistics*
- 85 Fiskeritelling 1. november 1960 I Fiskere, deltaking m. v. *Fishery census I Fishermen, participation etc.*
- 86 Utenrikshandel 1961 II *External trade II*
- 87 Statistisk årbok 1962 *Statistical yearbook of Norway*
- 88 Jordbrukssteljinga i Noreg 20. juni 1959 IV Dei naturlege jordbruksområde *Census of agriculture IV The agricultural regions*
- 89 Norges fiskerier 1960 *Fishery statistics of Norway*
- 90 Telegrafverket 1961 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 91 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1960 *Medical statistical report*
- 92 Norges bergverksdrift 1961 *Norway's mining industry*
- 93 Lønnsstatistikk 1961 *Wage statistics*
- 94 Utenrikshandel 1961 III *External trade III*
- 95 Skattestatistikk 1960 *Tax statistics*

Rekke XII

Trykt 1963

- Nr. 96 Økonomisk utsyn over året 1962 *Economic survey*
- 97 Folkemengdens bevegelse 1960 *Vital statistics and migration statistics*
- 98 Syketrygden 1960 *Health insurance*
- 99 Sinnssykehusenes virksomhet 1960 *Hospitals for mental disease*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 99

SINNSSYKEHUSENES
VIRKSOMHET
1960

MED SAMMENDRAGSTABELLER 1956–1960

Hospitals for Mental Disease
1960

with Survey Tables 1956–1960

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1963

Tidligere utkommet:

For årene 1854—1871 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

For årene 1872—1929 se «Sinnssykeasylenes virksomhet».

For årene 1930—1934 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

(For året 1932 se også «Tidsskrift for Den norske lægeforening» nr. 17—18 for 1934.)

Sinnssykeasylenes virksomhet 1935 IX nr. 103, 1936 IX nr. 143, 1937 IX nr. 166, 1938 IX nr. 193, 1939 X nr. 22, 1940 X nr. 53, 1941 X nr. 100.

Sinnssykehusenes virksomhet 1942 X nr. 118, 1943—1945 X nr. 181, 1946 X nr. 196, 1947 XI nr. 11, 1948 XI nr. 38, 1949 XI nr. 76, 1950 XI nr. 115, 1951 XI nr. 141, 1952 XI nr. 184, 1953 XI nr. 214, 1954 XI nr. 249, 1955 XI nr. 272, 1956 XI nr. 312, 1957 XI nr. 343, 1958 XII nr. 39, 1959 XII nr. 63.

Forord

Oversikten over sinnssykehusenes virksomhet bygger på oppgaver som er sendt inn fra sinnssykehusene. Dessuten er det tatt inn opplysninger om sinnsyke gitt av fylkesmennene og de offentlige legene.

Statistikken for 1960 og sammendragstabellene for 1956—1960 er utarbeidd på samme måte som før. For sinnssyke forpleid utenfor sinnssykehus har en, som i fjer, nyttet de mer fullstendige oppgaver som Helsedirektoratet har innhentet.

Konsulent Gerd Skoe Lettenstrøm har stått for utarbeidingen av publikasjonen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 5. januar 1963.

Signy Arctander

Bjørnulf Bendiksen

Preface

The survey of hospitals for mental disease is based on records received from the various hospitals. In addition, records on mentally diseased, given by the administrators of the counties and health districts, are included.

The statistics for 1960 with survey tables 1956—1960 have been prepared in accordance with those published for the previous year. The records on mentally diseased treated outside hospitals are based on data published by the Health Department.

The statistics have been prepared under the supervision of Mrs. Gerd Skoe Letterenstrøm.

Central Bureau of Statistics, Oslo, January 5, 1963.

Signy Arctander

Bjørnulf Bendiksen

Innhold

Oversikt.

1. Sinnssykehus, sykeplasser og belegget på sinnssykehus	7
2. Pasienter lagt inn på sinnssykehus for første gang	9
3. Pasienter tidligere behandlet på sinnssykehus	13
4. Pasienter utskrevet fra sinnssykehus	14
5. Pasienter døde på sinnssykehus	16
6. Helseforhold og sykebehandling	16
7. Utdrag av regnskapene	16
8. Tilleggsopplysninger fra fylkesmenn og de offentlige leger	17
Sammendrag på engelsk	18

Tabeller.

I. Sinnssykehus ved utgangen av 1960	20
II. Bevegelsen i belegget på sinnssykehusene og sinnssykehusenes privatpleie. 1960	21
III. Bevegelsen i belegget i sinnssykehusenes privatpleie. 1960	22
IV. Forpleiningsdager, middelbelegg og sykeplasser på sinnssykehusene. 1960	22
V. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus. 1960. A. Alder ved innleggingen. B. Alder da sinnssykkdommen begynte	23
VI. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus. 1956—1960. A. Alder ved innleggingen. B. Alder da sinnssykkdommen begynte	24
VII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen. 1960	25
VIII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen. 1956—1960	26
IX. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter diagnoser og sivilstand. 1960	27
X. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter diagnoser og sivilstand. 1956—1960	28
XI. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus. 1960	29
XII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter tidligere levevei. 1960	30
XIII. Gjeninnleggninger. 1960. A. Alle pasienter etter siste utskrivningsår. B. Pasienter som har vært utenfor sinnssykehus under 1 år, etter varigheten i måneder	31
XIV. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1960	32
XV. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1956—1960	33
XVI. Direkte utskrivninger etter sinnssykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1960	34
XVII. Direkte utskrivninger etter sinnssykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1956—1960	35
XVIII. Direkte utskrivninger etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. 1960	36
XIX. Direkte utskrivninger etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. 1956—1960	37
XX. Pasienter døde på sinnssykehus. Dødsårsaker og alder. 1960	38
XXI. Arbeidsvirksomheten. 1960	40
XXII. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon. 1960	41
XXIII. Utdrag av regnskapene for 1959—60	42
XXIV. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av 5/6 1925, og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune. 1960	46
XXV. Pleiehjem og kolonier for sinnssyke, fylkesvis. 1960	47
XXVI. Pasienter med sinnssykeerklæring forpleid i privatpleie og i ordinære pleiehjem pr. 31/12 1960	48

Standardtegn

... oppgave mangler.
 . logisk umulig.
 — null.

Contents

General survey.	
1. Mental hospitals, beds and patient population in mental hospitals	7
2. First admissions	9
3. Readmissions	13
4. Discharges	14
5. Deaths in mental hospitals	16
6. Health conditions and treatment	16
7. Abstract of the accounts	16
8. Reports on mentally diseased from the Public Health Officers	17
English summary	18
Tables.	
I. Mental hospitals at the end of 1960	20
II. Movement of patient population in mental hospitals and in family care of mental hospitals. 1960	21
III. Movement of patient population in family care of mental hospitals. 1960	22
IV. Board days, patient population and beds in mental hospitals. 1960	22
V. First admissions to mental hospitals. 1960. A. Age at admission. B. Age at the appearance of the symptoms of disease	23
VI. First admissions to mental hospitals. 1956—1960. A. Age at admission. B. Age at the appearance of the symptoms of disease	24
VII. First admissions to mental hospitals by duration of disease. 1960	25
VIII. First admissions to mental hospitals by duration of disease. 1956—1960	26
IX. First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status. 1960	27
X. First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status. 1956—1960	28
XI. First admissions to mental hospitals by residence of patient. 1960	29
XII. First admissions to mental hospitals by economic activity of patient. 1960	30
XIII. Readmissions. 1960. A. All patients by year of discharge. B. Patients living outside hospital under 1 year, by duration of stay in months	31
XIV. Discharges and deaths. 1960	32
XV. Discharges and deaths. 1956—1960	33
XVI. Discharges by hospital, duration and result of treatment. 1960	34
XVII. Discharges by hospital, duration and result of treatment. 1956—1960	35
XVIII. Discharges by diagnosis, duration and result of treatment. 1960	36
XIX. Discharges by diagnosis, duration and result of treatment. 1956—1960	37
XX. Deaths in mental hospitals by causes of death and age. 1960	38
XXI. Number of patients at work. 1960	40
XXII. Use of coercive means and isolation. 1960	41
XXIII. Abstract of the accounts. 1959—60	42
XXIV. Mentally diseased maintained by the State according to the Act of 5th June 1925, and public expenditure connected with the maintenance. 1960	46
XXV. Nursing homes for mentally diseased, by counties. 1960	47
XXVI. Mentally diseased in family care and in ordinary nursing homes. 1960	48

Explanation of symbols

- ... data not available.
- . category not applicable.
- magnitude nil.

Oversikt

1. Sinnssykehuis, sykeplasser og belegget på sinnssykehuis.

Ved utgangen av 1960 var det 21 sinnssykehuis i drift, og tallet på sykeplasser var 7235. Utviklingen i tallet på sykeplasser og pasienter på sinnssykehusene er vist i tabell 1.

Tabell I i tabellavsnittet viser tallet på sykeplasser for de enkelte sinnssykehuis ved utgangen av 1960. En oversikt over sykeplasser på pleiehjem for sinnssyke, psykiatriske klinikker, observasjonsavdelinger og andre institusjoner for nervøse er gitt i avsnittet om opplysninger fra de offentlige leger. I alt hadde pleiehjem for sinnssyke 3055 sykeplasser, og de øvrige institusjoner hadde 1026 plasser.

Tabell 1. Sinnssykehuis, sykeplasser og pasientbelegg.
Mental hospitals, beds and patient population.

År Year	Tallet på Number of				Overbelegg i prosent av autoriserte sykeplasser <i>Overcrowding as percentage of capacity</i>
	Sinns- sykehuis <i>Mental hospitals</i>	Autoriserte syke- plasser ¹ <i>Beds</i>	Syke- plasser pr. 10 000 innbyggere <i>Beds per 10 000 population</i>	Pasienter (eksl. privat- pleien) <i>Patients (excl. family care)</i>	
1950	22	6 320	19,4	7 915	25,2
1955	22	6 656	19,3	8 239	23,8
1956	22	6 729	19,4	8 252	22,6
1957	22	6 797	19,4	8 328	22,5
1958	22	7 152	20,3	8 485	18,6
1959	21	7 218	20,2	8 359	15,8
1960	21	7 235	20,1	8 307	14,8

¹ I tallet på autoriserte sykeplasser er tatt med Bredebygden sykehuis og Gausel pleiehjem med i alt 100 sykeplasser, da pasientene der går inn i pasientbelegget på sinnssykehuis.

Tallet på sykeplasser på sinnssykehusene har økt i de senere år absolutt sett, men regnet pr. 10 000 innbyggere har det ikke vært noen øking i antall plasser. Pasienttallet har vist litt synkende tendens, slik at overbelegget regnet i forhold til de autoriserte sykeplasser har gått ned. Det faktiske overbelegg har imidlertid vært noe større, fordi enkelte autoriserte sykeplasser har vært ute av bruk på grunn av ombygginger m. v.

Tabell II viser pasientbelegget og tallet på innskrivninger og utskrivninger i 1960 for de enkelte sinnssykehuis. Ved utgangen av 1960 var det i alt 8750 pasien-

ter på sinnsykehusene medregnet sykehuseenes privatpleie, som hadde 443 pasienter. Opplysninger særskilt for privatpleien under sykehusene er gitt i tabell III.

Middelbelegget på selve sykehusene var 8351 i 1960, mot 8484 i 1959. Tallet på behandlede tilfelle på sykehusene medregnet privatpleien var 13538 i 1960, omtrent det samme som i 1959. I 1960 var det 4742 innleggeler på sinnsykehusene, av disse var 25 overføringer fra et sykehus til et annet. Tallet på utskrivninger var 4700, medregnet de 25 overføringer og 357 dødsfall blant pasientene. Sammenliknet med 1959 økte tallet på innleggeler med vel 100 når en ser bort fra overførte pasienter. Tallet på utskrivninger økte også, når en for 1959 trekker fra de pasienter som ble skrevet ut fra Rosenberg ved nedleggelsen i desember 1959.

I tabell 2 er vekslingen i belegget på sinnsykehusene beregnet ved å sette tallet på direkte innskrivninger og utskrivninger i forhold til middelbelegget. Stort sett viste vekslingen en fortsatt økning fra 1959 til 1960.

Tabell 2. Pasientvekslingen og overbelegget ved de offentlige sinnsykehus.

Movement of population and overcrowding in public mental hospitals.

	Direkte inn- og utskrivninger i pst. av middelbelegget <i>Admissions and discharges as percentage of average resident patient population</i>				Overbelegget i pst. av sykeplassene <i>Overcrowding as percentage of capacity</i>			
	1957	1958	1959	1960	1957 ¹	1958 ¹	1959 ¹	1960 ¹
Sinnsykehus uten privatpleie Mental hospitals without family care								
Gaustad	103,8	101,7	116,4	111,2	..	11,0	12,7	13,2
Eg	83,1	72,2	82,9	94,4	13,2	11,6	10,3	10,9
Dikemark	105,1	118,6	141,1	159,3	..	4,7	..	..
Veum	48,3	42,5	57,8	49,0	17,5	16,7	14,2	14,5
Blakstad	86,4	83,9	80,4	85,6	12,2	13,4	12,5	13,7
Faret	58,0	70,9	56,9	100,3	20,9	18,9	17,7	17,7
Dale	52,6	50,0	51,9	57,4	31,5	32,4	..	..
Valen	93,6	99,0	117,9	103,9	..	44,0	43,7	..
Neevengården	96,1	97,9	158,6	138,2	45,0	46,6	41,9	35,1
Rosenberg	2,2	3,0	..	..	14,2	11,7	..	..
Østmarka	42,5	66,1	102,1	105,8	44,3	..	33,4	36,6
I alt Total	79,0	82,4	101,8	109,0	..	..	..	..
Sinnsykehus med privatpleie Mental hospitals with family care								
Rotvoll	63,3	77,2	94,2	95,6	35,7	..	24,0	24,0
Rønvik	166,9	174,9	235,5	212,4	12,2	..	..	—
Sanderud	67,8	63,3	77,1	136,2	..	24,1	22,5	15,6
Presteseter	58,0	43,8	55,7	61,5	40,3	40,7	42,7	42,7
Lier	78,6	81,7	101,8	97,6	13,5	17,4	17,1	15,2
Opdøl	58,2	107,6	122,5	136,7	29,5	30,6	31,3	31,0
I alt Total	80,2	88,3	115,0	123,7	..	..	..	..
Reitgjerdet	9,0	5,2	3,4	4,3	31,3	31,3	29,4	30,0
Kriminalasylet	3,3	3,3	—	—	—	—	—	—

¹ For en del sykehus kan overbelegget ikke beregnes nøyaktig, da tallet på sykeplasser ikke var konstant gjennom hele året.

På Dikemark sykehus var 21 sykeplasser ute av drift på grunn av ominnredning, og ved Dale sjukehus var 98 plasser for menn ute av drift på grunn av ombygging. Valen sjukehus fikk i 1960 autorisasjon for 17 nye plasser for menn.

Ved de sinnssykehus som hadde privatpleie direkte under sykehustet, utgjorde pasientbelegget i privatpleien gjennomsnittlig 12,8 prosent av hele belegget, mot 12,5 prosent i 1959.

Tabell 3. Pasienter i privatpleie i prosent av hele belegget ved sinnssykehus med privatpleie.

Patients placed in family care as percentage of total patient population in mental hospitals having family care.

Sinnssykehus Hosp. for ment. disease	1956	1957	1958	1959	1960
Rotvoll	4,3	4,6	5,3	4,8	4,1
Rønvik	17,0	16,6	15,0	10,9	10,6
Reitgjerdet	7,8	8,4	7,9	6,7	6,4
Sanderud	13,0	12,3	12,5	13,7	14,9
Presteseter	6,6	6,1	7,2	8,2	10,3
Lier	20,3	19,8	19,0	18,2	18,4
Opdøl	12,9	13,7	13,1	15,1	15,5
I alt Total	13,3	13,2	12,9	12,5	12,8

2. Pasienter lagt inn på sinnssykehus for første gang.

I 1960 var tallet på direkte innleggelsjer 4717, mot 4560 i 1959. Tallet på pasienter som ble lagt inn for første gang, var 2173 i 1960, av disse 955 menn og 1218 kvinner. For femåret 1956—1960 var tallet på pasienter innlagt for første gang i alt 9538 eller gjennomsnittlig 1908 pr. år.

Tabell V og VI viser de nyinnlagte pasienter i hver diagnosegruppe etter alder ved innleggingen og alder da sinnssykdommen begynte. En mer spesifisert oppdeling etter diagnoser er gitt i tabell IX. Spesifikasjonen er ikke fullstendig da det i mange tilfelle bare er oppgitt en hoveddiagnose.

Tabell 4 viser diagnosene for de nyinnlagte pasienter. I 1960 hadde 29 prosent konstitusjonelle psykoser, og 19 prosent hadde schizofreni. I gjennomsnitt for 1956—1960 var konstitusjonelle psykoser oppgitt for 31 prosent av de nyinnlagte, og det samme forhold gjaldt i 1951—1955. Schizofreni var i 1956—1960 oppgitt for vel 20 prosent, mot 25 prosent i 1951—1955. Både blant nyinnlagte menn og kvinner har det vært nedgang i hyppigheten av schizofreni, mens de konstitusjonelle psykoser har holdt seg på rundt 30 prosent. De manisk-melankolske psykoser har utgjort 8—9 prosent i de senere år. Tallet på nyinnlagte pasienter med alderdomspsykoser har vist stigning både absolutt og relativt. I 1951—1955 var det blant de nyinnlagte 10 prosent som led av alderdomspsykoser, i 1960 og gjennomsnittlig i 1956—1960 var tallet 12 prosent. Denne utvikling henger sammen med at det stadig blir flere eldre i befolkningen, og at sinnssykehusene har måttet ta imot mange gamle senile som det ikke har vært mulig å skaffe plass til andre steder. Blant de nyinnlagte har det i de senere år vært en stadig økende del i gruppen ikke sinnssyke. Dette har sammenheng med at noen

sinnssykehus har fått opprettet særskilte avdelinger for nevroser, og at flere sinnssykehus tar imot frivillige innleggelsjer. I 1960 var 20 prosent av de nyinnlagte pasienter gruppert som ikke sinnssyke, mot gjennomsnittlig 16 prosent i 1956—1960 og 10 prosent i 1951—1955.

Tabell 4. Pasientene etter diagnoser. Prosent.
Patients by diagnosis. Per cent.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1951—1955			1956—1960			1960		
	M. ¹	K. ²	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	4,6	4,6	4,6	4,5	3,8	4,1	4,7	3,1	3,8
Psychosis ex constitutione	27,7	33,7	30,8	27,0	33,6	30,6	25,4	31,9	29,0
Psychosis manico-melancholica	6,9	9,3	8,2	8,2	10,1	9,2	7,7	8,9	8,3
Schizophrenia	32,2	23,0	27,4	24,8	16,8	20,4	23,0	15,4	18,8
Psychoses symptomaticae	1,9	3,0	2,5	1,7	1,7	1,7	1,0	1,6	1,3
Psychosis epileptica ...	1,6	1,1	1,3	1,2	0,6	0,9	0,9	0,2	0,5
Psychosis alcoholica ...	2,3	0,3	1,2	2,3	0,7	1,4	2,7	0,8	1,7
Psychosis syphilogenes .	1,0	0,4	0,7	0,6	0,2	0,4	0,5	0,2	0,3
Psychosis ex involutione et senio	8,0	11,4	9,8	11,1	12,3	11,8	11,1	12,4	11,8
Psychosis ex vitio cerebri	2,5	2,0	2,2	3,6	2,4	2,9	4,0	2,2	3,0
Psychoses aliae et male definitae	1,1	1,3	1,2	1,2	0,9	1,0	0,9	1,5	1,3
Non insani	10,2	9,9	10,1	13,8	16,9	15,6	18,1	21,8	20,2
I alt Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Males. ² Females.

I tabell 5 er de nyinnlagte pasienter fordelt etter alder da sinnssykdommen begynte, og tabell 6 viser pasientenes alder ved innleggingen.

Som følge av økingen i alderdomspsykoser har det foregått en forskyvning mot de eldre aldersgruppene både når det gjelder alder ved innleggingen og alder da sinnssykdommen begynte. I gjennomsnitt for 1956—1960 var om lag 24 prosent blitt syke før 30-årsalderen, mot 27 prosent i 1951—1955. Av de nyinnlagte i 1956—1960 var nærmere 18 prosent under 30 år ved innleggingen, mot vel 23 prosent i 1951—1955. Samtidig var 24 prosent av de nyinnlagte i 1956—1960 i alderen 60 år og over, mot gjennomsnittlig 18 prosent i 1951—1955.

Opplysningene om sykdommens varighet ved innleggingen i 1960 viser at vel 60 prosent av pasienter med konstitusjonelle og manisk-melankolske psykoser hadde en sykdomsvarighet på under ett år, og vel 72 prosent hadde sykdomsvarighet på under to år. Av schizofrene hadde bare 37 prosent en sykdomsvarighet på under ett år ved innleggingen, og mer enn halvparten hadde en sykdomsvarighet på over to år. Opplysningene om sykdommens varighet ved innleggingen er ofte vanskelig å angi nøyaktig, og det samme gjelder pasientenes alder da sinnssykdommen begynte.

Tabell 5. Pasientenes alder da sinnsykdommen begynte. Prosent.
Patients by age at appearance of the symptoms of disease. Per cent.

Tabell 6. Pasientenes alder ved innleggingen. Prosent.
Patients by age at the admission. Per cent.

Tabell 7. Sykdommens varighet ved innleggingen.

Kumulativ fordeling i prosent.

Duration of disease previous to admission. Percentage cumulated distribution.

Diagnose Diagnosis	Varighet under Duration under						
	1 år year	2 år years	3 år years	4 år years	5 år years	10 år years	15 år years
1951—1955							
Psychosis ex constitutione	63,9	75,9	83,9	87,6	90,3	95,6	97,8
Psychosis manico-melancholica	69,8	81,9	86,5	89,1	91,2	96,0	97,5
Schizophrenia	45,0	59,2	69,4	76,3	80,2	89,4	93,6
Psychoses symptomaticae	75,5	83,7	87,5	90,2	91,8	96,7	98,9
Psychosis alcoholica	73,9	84,1	92,0	94,3	94,3	97,7	99,5
Psychosis syphilogenes	42,6	55,3	78,7	83,0	85,1	91,5	93,6
Psychosis ex involutione et senio	41,9	56,3	70,9	79,0	84,7	95,5	98,2
Psychosis ex vitio cerebri	49,1	58,8	70,3	73,3	76,4	89,1	96,4
1956—1960							
Psychosis ex constitutione	59,3	71,4	79,4	84,1	86,9	94,0	97,1
Psychosis manico-melancholica	62,0	72,5	79,0	83,7	85,7	92,3	95,4
Schizophrenia	37,2	49,0	59,2	67,0	72,2	85,8	91,2
Psychoses symptomaticae	71,4	78,9	82,6	87,6	89,4	96,9	98,1
Psychosis alcoholica	67,2	75,4	82,1	88,8	91,0	95,5	97,0
Psychosis syphilogenes	50,0	58,8	73,5	76,5	79,4	91,2	94,1
Psychosis ex involutione et senio	34,7	50,0	63,3	74,1	80,0	93,6	97,6
Psychosis ex vitio cerebri	41,2	50,2	61,4	66,7	73,0	88,4	94,4
1960							
Psychosis ex constitutione	61,9	72,4	80,5	85,7	89,0	94,5	97,1
Psychosis manico-melancholica	63,6	72,8	76,9	83,2	84,4	93,6	96,0
Schizophrenia	37,2	49,2	56,9	65,4	70,5	85,9	91,8
Psychoses symptomaticae	70,4	77,8	85,2	88,9	92,6	92,6	96,3
Psychosis alcoholica	63,9	75,0	86,1	94,4	94,4	97,2	97,2
Psychosis syphilogenes	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7
Psychosis ex involutione et senio	36,4	50,8	63,2	76,8	80,8	94,8	98,0
Psychosis ex vitio cerebri	38,1	47,6	63,5	69,8	76,2	85,7	95,2

Tabell 8 viser de nyinnlagte i 1956—1960 etter sivilstand. Blant de innlagte menn var 50 prosent ugifte, vel 40 prosent var gifte, og vel 9 prosent var før gifte. Blant kvinnene var bare 37 prosent ugifte, mens 47 prosent var gifte og vel 16 prosent før gifte. Den større del ugifte blant de innlagte menn skyldes at schizophreni, som er langt hyppigere blant menn enn blant kvinner, rammer de yngste aldersgrupper. Sammenliknet med tilsvarende tall for 1951—1955 var det i 1956—1960 relativt færre ugifte både blant menn og kvinner, mens det var relativt flere gifte og før gifte, særlig blant menn.

Tabell XI viser hjemstavnsfylke for de nyinnlagte pasienter i 1960. I alt kom 64 prosent av pasientene fra bygdene og vel 34 prosent fra byene. De øvrige pasienter var utlendinger eller personer med ukjent eller uten hjemstavn.

Tabell 8. Pasienter innlagt første gang etter sivilstand. 1956—1960.
First admissions by marital status.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Ugifte <i>Single</i>		Giftte <i>Married</i>		Før gifte <i>Widowed and divorced</i>		I alt med oppgitt sivilstand <i>Total</i>	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	88,2	79,8	10,3	15,7	1,5	4,5	100,0	100,0
Psychosis ex constitutione	49,1	31,9	44,4	55,2	6,5	12,9	100,0	100,0
Psychosis manico-melancholica	27,7	31,9	64,7	55,6	7,6	12,5	100,0	100,0
Schizophrenia	79,3	54,5	17,0	33,9	3,7	11,6	100,0	100,0
Psychoses symptomaticae	28,8	20,0	56,2	67,8	15,0	12,2	100,0	100,0
Psychosis epileptica	64,0	56,2	28,0	34,4	8,0	9,4	100,0	100,0
Psychosis alcoholica	40,2	19,4	40,2	30,6	19,6	50,0	100,0	100,0
Psychosis syphilogenes	23,1	18,2	65,4	27,3	11,5	54,5	100,0	100,0
Psychosis ex involutione et senio	17,8	27,3	55,0	31,5	27,2	41,2	100,0	100,0
Psychosis ex vitio cerebri	30,1	31,5	55,8	43,5	14,1	25,0	100,0	100,0
Psychoses aliae et male definitae	43,4	24,4	41,5	66,7	15,1	8,9	100,0	100,0
Non insani	38,1	31,9	51,3	56,0	10,6	12,1	100,0	100,0
I alt Total	50,3	36,7	40,3	47,1	9,4	16,2	100,0	100,0

3. Pasienter tidligere behandlet på sinnssykehus.

I 1960 var det 2544 gjeninnleggelse av pasienter som tidligere hadde vært behandlet på norsk sinnessykehus. Pasienter innlagt flere ganger i løpet av året er regnet med et tilsvarende antall ganger.

Tallet på direkte gjeninnleggelse i 1960 utgjorde nærmere 54 prosent av alle innleggelse. Prosenttallet for gjeninnlegginger har vist litt stigende tendens i de senere år.

Tabell 9. Gjeninnlagte pasienter etter diagnoser. Prosent.
Readmitted patients by diagnosis. Per cent.

Fordelingen etter diagnose viser at vel 32 prosent av de gjeninnlagte i 1960 led av konstitusjonelle psykoser og 32 prosent av schizofreni. Blant menn var det fortsatt relativt langt flere med schizofreni enn med konstitusjonelle psykoser, mens forholdet blant kvinner var omvendt. I gjennomsnitt for 1951—1955 var det både blant menn og kvinner relativt flest med schizofreni, men i de senere år har det vært en overvekt av konstitusjonelle psykoser blant gjeninnlagte kvinner. Hyppigheten av manisk-melankolske psykoser var rundt 15 prosent både i 1951—1955 og 1956—1960.

En utregning av tiden fra siste utskrivning til gjeninnlegging viser at 1274 eller 50 prosent av de gjeninnlagte i 1960 hadde vært utenfor sykehus mindre enn ett år, og 835 eller 33 prosent hadde vært utskrevet mindre enn et halvt år.

4. Pasienter utskrevet fra sinnssykehus.

I 1960 ble 4406 pasienter skrevet direkte ut fra sinnssykehus, mot 4292 i 1959. Disse tall omfatter ikke pasienter som ble overført fra et sykehus til et annet og ikke pasienter døde på sinnssykehus. I gjennomsnitt for 1956—1960 var tallet på utskrivninger 3589 pr. år. Sett i forhold til middelbelegget utgjorde utskrivningene i 1960 nærmere 53 prosent, mot 50 prosent i 1959.

Når tallet på utskrivninger har økt i de senere år, henger det sammen med den medikamentelle behandling av sinnssykdommer. Videre har sinnssykehusene etter hvert kunnet ta inn mer akutte tilfelle og frivillige, som stort sett har kortere behandlingstid.

Det økende antall utskrivninger har ført med seg relativt flere gjeninnlegginger. Hvis en sammenholder tallet på gjeninnlagte som var utskrevet siste gang i 1960, med tallet på direkte utskrivninger i 1960, ble vel 17 prosent av de utskrevne lagt inn igjen samme år. I gjennomsnitt for 1956—1960 gjaldt dette 16 prosent, mot under 14 prosent i 1951—1955.

Tallet på utskrivninger i 1960 etter sykehus og diagnose er gitt i tabell XIV og tilsvarende tall for 1956—1960 i tabell XV.

I 1960 ble 874 eller 20 prosent skrevet ut med forpleiningsbidrag etter loven av 5. juni 1925, og de øvrige 80 prosent ble skrevet ut til forpleining for privat eller forsorgsvesenets regning. I 1956—1960 var tallet på utskrivninger i alt 17944 eller gjennomsnittlig 3590 pr. år. Av disse ble 21 prosent skrevet ut med forpleiningsbidrag.

I tabell XVI og XVIII er det gitt en oversikt over behandlingens varighet for de utskrevne i 1960 etter sinnssykehus og diagnose, og tabell XVII og XIX gir tilsvarende opplysninger for utskrevne i 1956—1960.

I 1960 hadde nærmere 69 prosent av de utskrevne en behandlingstid på under et halvt år, og vel 82 prosent hadde vært behandlet under ett år. For pasienter med konstitusjonelle psykoser var behandlingstiden under et halvt år for 78 prosent. For de manisk-melankolske psykoser gjaldt dette 79 prosent, men for schizofrene bare 50 prosent. Av de utskrevne i gruppen ikke sinnssyke ble nærmere 87 prosent skrevet ut etter en behandlingstid på under et halvt år.

Tabell 10. Behandlingens varighet. Kumulativ fordeling i prosent.
Duration of treatment. Percentage cumulated distribution.

Diagnose og år <i>Diagnosis and year</i>	Varighet under <i>Duration under</i>					
	1/2 år <i>year</i>	1 år <i>year</i>	1½ år <i>year</i>	2 år <i>years</i>	5 år <i>years</i>	10 år <i>years</i>
1956—1960						
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	49,3	63,9	69,9	74,3	83,6	92,6
Psychosis ex constitutione	76,8	90,3	93,8	95,6	98,6	99,7
Psychosis manico-melancholica	80,1	91,0	93,9	95,3	98,2	99,3
Schizophrenia	45,7	62,3	68,9	72,2	81,5	88,9
Psychoses symptomaticae	83,6	95,8	98,1	98,1	98,6	99,5
Psychosis epileptica	60,7	72,9	77,9	81,4	92,1	97,9
Psychosis alcoholica	75,2	88,8	91,7	93,7	98,1	98,5
Psychosis syphilogenes	56,5	63,0	67,4	78,3	84,8	91,3
Psychosis ex involutione et senio	64,8	81,8	87,0	90,3	98,3	99,6
Psychosis ex vitio cerebri	64,4	81,1	86,2	88,7	95,3	98,9
Psychoses aliae et male definitae	74,8	87,8	91,1	92,7	97,6	98,4
Non insani	85,2	95,5	97,6	98,6	99,8	99,9
I alt Total	66,6	80,6	85,0	87,3	92,6	95,9
1960						
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	50,5	67,5	73,7	78,4	86,1	93,8
Psychosis ex constitutione	77,3	91,3	94,7	96,3	98,9	99,9
Psychosis manico-melancholica	78,6	90,9	93,4	94,7	98,3	99,2
Schizophrenia	50,0	65,3	71,7	74,2	83,2	89,1
Psychoses symptomaticae	82,4	91,2	91,2	91,2	91,2	97,1
Psychosis epileptica	50,0	67,9	82,2	85,7	92,9	100,0
Psychosis alcoholica	67,8	81,4	86,4	89,8	98,3	100,0
Psychosis syphilogenes	41,7	50,0	58,3	75,0	83,3	91,7
Psychosis ex involutione et senio	67,6	80,7	85,8	89,8	98,9	100,0
Psychosis ex vitio cerebri	54,8	75,3	80,8	83,6	93,2	97,3
Psychoses aliae et male definitae	50,0	83,3	94,4	94,4	94,4	100,0
Non insani	86,7	96,9	99,3	100,0	100,0	100,0
I alt Total	68,7	82,4	86,7	88,7	93,6	96,4

Tabell 11. Pasienter utskrevet som ikke sinnessyke i prosent av alle utskrevne pasienter.

Patients discharged as not insane as percentage of all discharged patients.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	1951— 1955	1956— 1960	1960
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	26,7	29,5	30,4
Psychosis ex constitutione	74,4	75,6	73,4
Psychosis manico-melancholica	76,3	79,5	75,4
Schizophrenia	23,3	26,6	29,1
Psychoses symptomaticae	82,9	85,0	70,6
Psychosis epileptica	39,4	47,9	50,0
Psychosis alcoholica	76,7	71,8	69,5
Psychosis syphilogenes	19,4	32,6	33,3
Psychosis ex involutione et senio	24,6	33,2	39,8
Psychosis ex vitio cerebri	37,4	38,9	37,0
Psychoses aliae et male definitae	61,5	59,3	55,6
I alt Total	49,6	59,2	60,3

Sammenliknet med 1951—1955 var det i 1956—1960 relativt flere utskrivninger etter behandlingstid under ett år. Den kortere behandlingstid henger sammen med bruken av nye medikamenter i behandlingen.

Fordelingen av de utskrevne etter om de ble betegnet som sinnssyke eller ikke sinnssyke ved utskrivningen viser at vel 60 prosent av utskrevne i 1960 ble betegnet som ikke sinnssyke.

5. Pasienter døde på sinnssykehus.

I 1960 døde 357 av pasientene på sinnssykehus, av disse var 168 menn og 189 kvinner. I gjennomsnitt for 1956—1960 var tallet på døde 350 pr. år, av disse 169 menn og 181 kvinner. Sett i forhold til middelbelegget var dødeligheten i 1960 nærmere 43 pr. 1000. For menn var dødeligheten 38 og for kvinner vel 48 pr. 1000. Den høyere dødelighet for kvinner henger sammen med at det er relativt flere eldre kvinner enn menn i sinnssykehusenes belegg.

Aldersfordelingen for de døde viser at nærmere 48 prosent av de døde menn og 61 prosent av de døde kvinner i 1960 var 70 år eller mer.

Opplysningene om hvilken sinnssykdom de døde var behandlet for, viser at tredjeparten av mennene hadde schizofreni, og en tilsvarende del hadde alderdomspsykoser. Blant de døde kvinner hadde vel 21 prosent vært behandlet for schizofreni og vel 50 prosent for alderdomspsykoser.

I 1960 skyldtes 24 prosent av dødsfallene sykdommer i hjerte og kar, og 23 prosent skyldtes sykdommer i åndedrettsorganene. Nærmere 17 prosent av dødsfallene skyldtes karlesjoner i sentralnervesystemet, og 7 prosent skyldtes ondartede svelster. Det inntraff 10 voldsomme dødsfall på sinnssykehus i 1960, av disse var 8 selvmord.

6. Helseforhold og sykebehandling.

Helseforholdene var stort sett gode ved alle sinnssykehusene, bortsett fra en del tilfelle av influensa med lungebetennelse.

Behandlingen med ataraxica ble fortsatt i stadig større utstrekning, og nye preparater ble prøvd. Elektrosjokkbehandling ble fortsatt brukt, men i mindre utstrekning enn før. Insulincomabehandling ble svært lite brukt, mens insulin i mindre subcomatøse doser ble anvendt i noen tilfelle.

Det ble fortsatt lagt stor vekt på arbeidsterapien, og ved flere sinnssykehus viste arbeidsvirksomheten blant pasientene øking fra 1959 til 1960. I alt var gjennomsnittlig 4900 pasienter i daglig arbeid i 1960. Sett i forhold til middelbelegget utgjorde arbeidsvirksomheten 59 prosent, mot 54 prosent i 1959.

Arbeidsvirksomheten ved de enkelte sinnssykehus er vist i tabell XXI. Bruken av isolasjon og tvangsmidler går fram av tabell XXII.

7. Utdrag av regnskapene.

Tabell XXIII viser de regnskapsutdrag som sinnssykehusene har sendt inn for 1959—1960. For de fleste sykehus lå de ordinære nettoutgifter på mellom 20 og 30 kroner pr. forpleiningsdag. Utgiftene til kosthold varierte mellom 3 og 4 kroner pr. person pr. dag.

8. Tilleggsopplysninger fra fylkesmenn og de offentlige leger.

Etter oppgaver fra fylkesmennene er det i tabell XXIV gitt en oversikt over tallet på sinnssyke hjemmehørende i hvert fylke og utgiftene ved forpleiningen etter loven av 1925. I alt ble vel 19000 sinnssyke forpleid på denne måte i 1960, av disse vel 11 000 på sinnssykehus. Utgiftene ved forpleiningen var 106 millioner kroner. I 1959 var tallet på forpleidde etter loven i alt 18 800, og utgiftene ved forpleiningen var 101 millioner. I tillegg til de nevnte utgifter kom statens utgifter til forpleining av hjemstavnsløse og ubemidlede sinnssyke og utlendinger.

Etter oppgaver fra de offentlige legene ble det i 1960 utstedt i alt 2 686 sinnssykeerklæringer, av disse gjaldt 1 261 menn og 1 425 kvinner. Av de erklærte sinnssyke ble 2 382 eller nærmere 89 prosent lagt inn på sinnssykehus i løpet av året.

Tabell 12. Sinnssykeerklæringer utstedt av de offentlige leger og andre praktiserende leger. 1960.

Declarations of mental diseases by Public Health Officers and other physicians.

Fylker Counties	Utstedte sinnssyke- erklæringer i året <i>Declarations of cases of mental disease</i>			Av de erklærte sinnssyke i året ble innlagt på sinnssykehus <i>Of which admitted to mental hospitals</i>		
	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>
Ostfold	51	51	102	43	49	92
Akershus	73	67	140	69	65	134
Oslo	185	247	432	155	211	366
Hedmark	86	94	180	85	88	173
Oppland	55	55	110	45	52	97
Buskerud	55	88	143	48	82	130
Vestfold	47	80	127	43	72	115
Telemark	72	57	129	66	52	118
Aust-Agder	34	29	63	31	26	57
Vest-Agder	41	54	95	36	51	87
Rogaland	82	109	191	63	97	160
Hordaland.....	79	90	169	72	84	156
Bergen	8	29	37	8	26	34
Sogn og Fjordane ..	70	62	132	67	59	126
Møre og Romsdal ..	81	70	151	67	62	129
Sør-Trøndelag	73	76	149	66	68	134
Nord-Trøndelag ..	36	33	69	34	30	64
Nordland	69	85	154	59	72	131
Troms	37	31	68	26	25	51
Finnmark	27	18	45	18	10	28
I alt Total	1 261	1 425	2 686	1 101	1 281	2 382

De oppgaver som Helsedirektoratet har innhentet særskilt om pleiehjem og kolonier for sinnssyke, viser at det i 1960 var 125 slike forpleiningssteder. Av disse hadde 60 forpleiningssteder 20 plasser eller mer, og 65 hadde mellom 10 og 20 plasser. Tallet på sykeplasser i alt var 3 055. Sammenliknet med 1959 var tallet på forpleiningssteder økt med 3, mens tallet på sykeplasser var økt med

nærmere 200. Ved utgangen av 1960 hadde pleiehjem og kolonier i alt 3070 pasienter, mot 2862 ved utgangen av 1959.

Tilsvarende oppgaver for private forpleiningssteder med under 10 pasienter viser at det i 1960 var 4900 pasienter i privatpleie. I tillegg til disse var vel 400 pasienter forpleid i vanlig pleiehjem eller i sykehus.

I alt var det ved utgangen av 1960 rundt 8400 sinnssyke forpleid i pleiehjem eller privatpleie utenfor sinnssykehus, og sammen med pasientbeleget på sinnssykehusene kom tallet på sinnssyke i alt opp i vel 17000. Opplysninger om forpleiningssteder i hvert fylke er gitt i tabell XXV og XXVI.

De oppgaver som Helsedirektoratet har innhentet over psykiatriske klinikker og andre institusjoner for nervøse, viser at det ved utgangen av 1960 var i alt 1 026 sykeplasser i slike institusjoner, og pasienttallet var 920.

	Sykeplasser	Pasienter
Venteisolater	72	13
Observasjonsavdelinger	60	51
Psykiatriske klinikker og nervesanatorier	640	617
Hvile- og behandlingshjem for nervøse	87	76
Barnepsykiatriske avdelinger og behandlingshjem ..	167	163
 I alt	 1 026	 920

English summary

The number of patients in mental hospitals at the end of 1960 was 8750, of which 443 were in private care under the administration of the hospitals. The mean number of patients for the year was 8484.

The total number of cases admitted to the mental hospitals during 1960 was 4717, of which 2173 were first admissions. In 1956—1960 the number of first admissions was 1908 per year. Among patients admitted for the first time in 1960, 29 per cent were suffering from psychosis ex constitutione, 19 per cent from schizophrenia and 12 per cent from dementia senilis.

The age distribution of first admissions in 1960 and 1956—1960 is shown in table 5 and 6 page 11. The distribution by marital status is shown in table IX and X.

In 1960 the number of readmitted cases was 2544, and 46 were transfers from other mental hospitals. Of the cases readmitted directly 32 per cent were suffering from schizophrenia and 32 per cent from psychosis ex constitutione.

The total number of discharges during 1960 was 4406, excluding transfers and deaths. In 1956—1960 the number of discharges was 3589 per year. Patients suffering from schizophrenia still had the longest average stay in hospital.

During 1960, 357 deaths occurred in mental hospitals. In 1956—1960 the number of deaths was 350 per year. 48 per cent of the males and 61 per cent of the females who died in 1960, were 70 years or more. More than 30 per cent of the males and 50 per cent of the females had been admitted for dementia senilis.

At the end of 1960 the total number of mentally diseased treated in hospitals and outside hospitals was about 17000.

Tabeller

Tabell I. Sinnssykehus ved utgangen av 1960.
Mental hospitals at the end of 1960.

Navn Name	Eier Owner	Adresse Address	Åpnet Opened	Sykeplasser <i>Beds</i>		
				M. ¹	K. ²	I alt Total
Gaustad sykehus	Staten State	Vinderen pr. Oslo ..	1/10 -1855	300	300	600
Eg sykehus	» »	Kristiansand	5/10 -1881	193	194	387
Rotvoll sykehus	» »	pr. Trondheim	8/1 -1872 ³	181	152	333
Rønvik sykehus	» »	pr. Bodø	22/9 -1902	262	242	504
Reitgjerdet sykehus	» »	pr. Trondheim	4/4 -1923	160	-	160
Kriminalasylet	» »	pr. Trondheim	1/2 -1895	32	-	32
Dikemark sykehus	Oslo by	Asker	3/7 -1905	366	460	826
Veum sykehus	Østfold fylke	Glemmen pr. Fredrikstad	16/6 -1914	190	175	365
Blakstad sykehus	Akershus fylke	Asker	17/11 -1904	194	141	335
Sanderud sykehus	Hedmark fylke	Hjellum pr. Hamar	1/2 -1908	217	161	378
Presteseter sykehus	Oppland fylke	Reinsvoll st. pr. Gjøvik	3/9 -1913	114	139	253
Lier sykehus	Buskerud og Vestfold fylker og byer	Lier	7/7 -1926	357	303	660
Faret sykehus	Telemark fylke	Faret pr. Skien	21/7 -1909	121	133	254
Dale sjukehus	Rogaland fylke og Stavanger by	pr. Stavanger	11/12 -1913	299	303	602
Valen sjukehus	Hordaland fylke	Valen i Sunnhordland	27/10 -1910	190	177	367
Neevengården sykehus	Bergen by	Bergen	14/4 -1891	126	196	322
Oppdal sykehus	Møre og Romsdal fylke	Hjelset pr. Molde ..	10/11 -1913	139	142	281
Østmarka sykehus	Sør- og Nord-Trøndelag fylker og Trondheim by	Trondheim	1/8 -1919	145	145	290
Oslo hospitals sinns-sykeasyl	Oslo hospital	Ekebergv. 1, Oslo ..	1777	-	92	92
Dr. Dedichens privat-klinikk	Privat	Alnabru	20/9 -1901	57	57	114
Dr. Martens sykehus ..	»	pr. Bergen	1865 ³	45	35	80
I alt Total				3688	3547	7235

¹ Males. ² Females. ³ Autoriseringsdato.

Tabell II. Bevegelsen i belegget på sinnsykehusene og sinnsykehusenes privatpleie. 1960.
Movement of patient population in mental hospitals and in family care of mental hospitals.

Sinnsykehus <i>Mental hospitals</i>	Pasienter pr. 1/1 1960			Innskrivninger 1960 <i>Admissions</i>						Utskrivninger 1960 <i>Discharges</i>						Pasienter pr. 31/12 1960			I alt behandlede tilfelle 1960 <i>Total patients treated</i>						
				Direkte <i>Directly</i>		Overfl. <i>Transfers</i>		I alt <i>Total</i>		Direkte <i>Directly</i>		Overfl. <i>Transfers</i>		Døde <i>Deaths</i>		I alt <i>Total</i>									
	M.	K.	I alt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt	M.	K.	A	B	I alt				
Gaustad	329	351	680	169	220	4	1	173	221	394	150	216	4	2	18	4	172	222	394	330	350	680	502	572	1074
Eg	223	203	426	105	117	-	-	105	117	222	93	90	-	-	13	13	106	103	209	222	217	439	328	320	648
Rotvoll	236	201	437	96	98	1	-	97	98	195	95	106	1	-	2	10	98	116	214	235	183	418	333	299	632
Rønvik	294	236	530	223	320	-	1	223	321	544	207	297	-	-	10	11	217	308	525	300	249	549	517	557	1074
Reitgjerdet	224	-	224	4	-	2	-	6	-	6	5	-	2	-	4	-	11	-	11	219	-	219	230	-	230
Kriminalasylet	28	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	27	-	27	28	-	28
Dikemark	417	413	830	207	448	2	2	209	450	659	185	442	-	-	31	36	216	478	694	410	385	795	626	863	1489
Veum	224	188	412	58	55	-	-	58	55	113	45	47	-	1	12	2	57	50	107	225	193	418	282	243	525
Blakstad	228	160	388	86	80	-	1	86	81	167	83	77	-	-	7	8	90	85	175	224	156	380	314	241	555
Sanderud	309	211	520	164	135	-	-	164	135	299	167	129	-	2	16	10	183	141	324	290	205	495	473	346	819
Presteseter	207	185	392	53	68	2	1	55	69	124	42	59	2	-	9	4	53	63	116	209	191	400	262	254	516
Lier	528	433	961	151	225	-	-	155	225	380	144	218	-	1	12	30	156	249	405	527	409	936	683	658	1341
Faret	159	140	299	78	76	-	-	78	76	154	76	70	-	-	5	4	81	74	155	156	142	298	237	216	453
Dale	291	277	568	82	101	-	-	82	101	183	63	87	1	-	9	12	73	99	172	300	279	579	373	378	751
Valen	292	196	488	116	165	-	1	116	166	282	99	150	-	-	4	8	103	158	261	305	204	509	408	362	770
Neevengården	175	255	430	135	169	-	-	135	169	304	128	157	-	3	4	5	132	165	297	178	259	437	310	424	734
Opdøl	223	210	433	113	142	2	-	115	142	257	110	138	2	-	2	5	114	143	257	224	209	433	338	352	690
Østmarka	201	193	394	94	121	1	-	95	121	216	93	111	1	-	4	10	98	121	219	198	193	391	296	314	610
Oslo hospital	-	120	120	-	85	-	1	-	86	86	-	82	-	1	-	12	-	95	95	-	111	111	-	206	206
Dedichens klinikk	69	72	141	57	96	-	-	57	96	153	55	90	1	1	2	2	58	93	151	68	75	143	126	168	294
Dr. Martens sykeh.	55	40	95	1	-	-	3	1	3	4	-	-	-	-	3	3	3	3	6	53	40	93	56	43	99
I alt Total	4712	4084	8796	1996	2721	14	11	2010	2732	4742	1840	2566	14	11	168	189	2022	2766	4788	4700	4050	8750	6722	6816	13538

A. Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning. *Maintained on other public account or on private account.*

B. Forpleid for offentlig regning etter lov av 5. juni 1925. *Maintained on public account under law of June 5, 1925.*

Tabell III. Bevegelsen i belegget i sinnessykehusenes privatpleie. 1960.
Movement of patient population in family care of mental hospitals.

Sinns- sykehus Mental hospitals	Utsatt 1960 <i>Ad- missions</i>			Avgang 1960 Discharges								Pasienter pr. 31/12 1960			For- pleinings- dager <i>Board days</i>						
				Direkte <i>Directly</i>		Tilbake til sinns- syke- hus <i>Back to hospital</i>		Til andre sinns- syke- hus <i>To other mental hospitals</i>		Døde <i>Deaths</i>		I alt <i>Total</i>									
	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.			
Rotvoll ...	12	9	21	1	—	1	—	—	2	3	—	—	—	2	3	5	11	6	17	4467	2972
Rønvik ...	38	20	58	9	4	13	—	—	8	5	—	—	—	8	5	13	39	19	58	14250	7507
Reitgjerdet	15	—	15	1	—	1	1	—	1	—	—	—	—	2	—	2	14	—	14	5350	—
Sanderud .	38	33	71	17	15	32	2	1	16	10	—	—	—	18	11	29	37	37	74	14198	12892
Presteseter	15	17	32	8	9	17	—	2	3	3	—	—	—	3	5	8	20	21	41	6150	7015
Lier	97	78	175	9	9	18	—	2	11	10	—	—	—	11	12	23	95	77	172	34507	28645
Opdøl	36	29	65	9	10	19	—	—	7	10	—	—	—	7	10	17	38	29	67	13915	10855
I alt Total	251	186	437	54	47	101	3	5	48	41	—	—	—	51	46	97	254	189	443	92837	69886

**Tabell IV. Forpleiningsdager, middelbelegg og sykeplasser på sinns-
Sykehusene.¹ 1960.**
Board days, patient population and beds in mental hospitals.

Sinns- sykehus Mental hospitals	Forpleiningsdager <i>Board days</i>			Middelbelegg <i>Average resident patient population</i>			Sykeplasser <i>Beds</i>		
	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt
Gaustad	119 329	128 626	247 955	327	352	679	300	300	600
Eg	81 337	75 261	156 598	223	206	429	193	194	387
Rotvoll	81 304	69 443	150 747	223	190	413	181	152	333
Rønvik	94 117	85 696	179 813	258	235	493	262	242	504
Reitgjerdet	75 906	—	75 906	208	—	208	160	—	160
Kriminalasylet ²	9 928	—	9 928	27	—	27	32	—	32
Dikemark	148 999	145 022	294 021	408	397	805	366	460	826
Veum	82 320	70 099	152 419	226	192	418	190	175	365
Blakstad	80 046	59 179	139 225	219	162	381	194	141	335
Sanderud	92 782	66 683	159 465	254	183	437	217	161	378
Presteseter	69 164	62 885	132 049	189	172	361	114	139	253
Lier	156 472	121 026	277 498	429	331	760	357	303	660
Faret	56 928	52 047	108 975	156	143	299	121	133	254
Dale	108 574	103 249	211 823	297	283	580	299	303	602
Valen	110 535	75 492	186 027	303	207	510	190	177	367
Neevengården	64 673	94 295	158 968	177	258	435	126	196	322
Opdøl	68 087	66 080	134 167	187	181	368	139	142	281
Østmarka	73 199	71 241	144 440	201	195	396	145	145	290
Oslo hospital	—	41 680	41 680	—	114	114	—	92	92
Dedichens klinikkk	24 968	27 763	52 731	68	76	144	57	57	114
Dr. Martens sykehus	19 738	14 603	34 341	54	40	94	45	35	80
I alt Total	1 618 406	1 430 370	3 048 776	4 434	3 917	8 351	3 688	3 547	7 235

¹ Sinnessykehusenes privatpleie unntatt. *Excluding family care of the hospitals.* ² Forpleiningsdager og middelbelegg er beregnet da årsliste mangler.

Tabell V. Pasienter lagt inn for første gang på sinssykehus. 1960.

First admissions to mental hospitals.

A. Alder ved innleggingen Age at admission.

Diagnose Diagnosis	Under 15 år years		15—19 år years		20—24 år years		25—29 år years		30—34 år years		35—39 år years		40—44 år years		45—49 år years		50—59 år years		60—69 år years		70—79 år years		80 år og over		Ukjent Un- known		I alt Total		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Idiotia et psychosis ex im- becillitate	2	1	4	3	4	2	3	4	4	7	8	3	6	5	5	4	5	4	2	3	2	2	—	—	—	—	45	38	83
Psychosis ex constitutione	—	—	11	14	21	20	20	19	32	50	43	52	25	43	22	45	47	93	19	40	2	10	—	2	—	—	242	388	630
Psychosis manico-melancholica ..	—	—	2	1	2	4	4	3	4	3	5	4	6	7	7	8	13	37	25	28	3	11	2	2	—	—	73	108	181
Schizophrenia	—	—	19	14	24	17	33	19	35	15	34	27	29	20	12	14	22	37	8	19	4	5	—	1	—	—	220	188	408
Psychoses symptomaticae	—	—	—	1	—	—	1	3	—	2	1	2	3	—	—	2	3	4	1	2	1	3	—	—	—	—	10	19	29
Psychosis epileptica	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	1	1	1	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	9	2	11
Psychosis alcoholica	—	—	—	—	—	1	—	—	3	2	4	—	4	1	5	2	5	1	4	3	1	—	—	—	—	26	10	36	
Psychosis syphilogenes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	1	—	—	—	—	4	3	7	
Psychosis ex involutio et senio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	30	31	51	72	21	44	—	—	106	151	257
Psychosis ex vitio cerebri	1	1	—	1	2	1	—	—	1	2	3	1	6	2	2	2	10	7	13	9	—	1	—	—	—	38	27	65	
Psychoses aliae et male definitae	—	—	1	1	2	2	1	1	1	2	1	4	—	2	1	1	1	5	1	—	—	—	—	—	—	9	18	27	
Non insani	—	1	6	8	13	16	17	20	18	27	22	47	25	31	20	35	32	43	11	26	8	12	1	—	—	—	173	266	439
I alt Total	3	3	45	43	68	63	79	70	98	110	122	141	105	111	77	113	144	237	118	162	72	116	24	49	—	—	955	1218	2173

B. Alder da sinssykdommen begynte Age at the appearance of the symptoms of disease.

Idiotia et psychosis ex im- becillitate	16	12	—	7	2	3	3	1	5	2	5	1	4	3	2	3	3	—	—	1	1	1	—	—	4	4	45	38	83	
Psychosis ex constitutione	1	2	19	18	23	25	28	29	35	48	36	65	18	38	22	40	39	76	16	30	2	4	—	1	3	12	242	388	630	
Psychosis manico-melancholica ..	—	2	4	2	3	4	4	4	7	11	5	9	7	3	8	13	16	28	15	18	2	7	—	1	2	6	73	108	181	
Schizophrenia	4	5	26	23	31	22	35	18	46	22	21	21	23	15	12	21	9	22	4	5	—	2	—	1	9	11	220	188	408	
Psychoses symptomaticae	1	—	—	1	—	—	1	3	—	2	1	2	3	—	—	3	3	3	—	1	1	2	—	—	2	10	19	29		
Psychosis epileptica	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	9	2	11			
Psychosis alcoholica	—	1	—	—	—	1	1	—	3	2	6	—	2	2	4	1	5	1	4	2	1	—	—	—	—	26	10	36		
Psychosis syphilogenes	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1	—	—	—	—	1	—	4	3	7		
Psychosis ex involutio et senio	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	11	11	30	48	50	53	11	30	3	6	106	151	257
Psychosis ex vitio cerebri	2	1	—	1	1	1	1	1	1	2	2	4	1	7	1	2	4	7	8	10	6	—	1	—	—	2	—	38	27	65
Psychoses aliae et male definitae	—	1	2	1	1	3	2	3	—	—	1	4	—	—	1	2	1	1	1	—	—	—	—	—	3	9	18	27		
Non insani	5	5	14	12	14	30	15	30	17	24	20	44	15	14	13	26	20	31	10	19	3	5	1	—	26	26	173	266	439	
I alt Total	30	30	67	67	76	89	90	89	116	113	101	148	80	77	65	114	116	182	92	131	60	75	12	33	50	70	955	1218	2173	

Tabell VI. Pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus. 1956—1960.

First admissions to mental hospitals.

A. Alder ved innleggingen Age at admission.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Under 15 år <i>years</i>	15—19 år <i>years</i>	20—24 år <i>years</i>	25—29 år <i>years</i>	30—34 år <i>years</i>	35—39 år <i>years</i>	40—44 år <i>years</i>	45—49 år <i>years</i>	50—59 år <i>years</i>	60—69 år <i>years</i>	70—79 år <i>years</i>	80 år og over <i>years</i>	Ukjent <i>Un-</i> <i>known</i>	I alt <i>Total</i>															
	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	M. M.	K. K.	I alt <i>Total</i>										
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	6	7	24	20	19	16	16	17	26	24	20	27	22	21	19	28	23	8	195	198	393								
Psychosis ex constitutione	5	3	43	46	76	78	110	99	151	188	200	257	143	213	111	230	199	405	107	1161	1761	2922							
Psychosis manico-melancholica ..	1	—	4	3	11	11	12	18	19	30	30	29	27	42	40	50	94	161	95	138	17	354	527	881					
Schizophrenia	1	2	85	53	143	68	176	101	178	90	152	124	119	103	67	93	95	157	33	66	14	17	1	6	1064	880	1944		
Psychoses symptomaticae	—	—	1	3	1	3	3	14	3	11	7	11	10	5	6	7	18	13	19	16	5	6	—	1	—	73	90	163	
Psychosis epileptica	—	—	6	2	2	5	5	1	6	2	8	4	4	6	8	5	6	5	4	1	1	1	—	—	—	50	32	82	
Psychosis alcoholica	—	—	—	—	1	3	4	—	11	3	11	2	16	6	13	4	25	10	14	8	2	—	—	—	97	36	133		
Psychosis syphilogenes	—	—	—	—	1	—	—	1	3	—	5	—	2	—	1	2	7	4	7	3	—	1	—	—	—	26	11	37	
Psychosis ex involutione et senio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	20	38	123	167	227	293	106	146	—	478	645	1123
Psychosis ex vitio cerebri	2	2	3	2	7	1	3	6	10	5	12	3	13	6	10	11	40	39	44	34	11	12	1	3	—	—	156	124	280
Psychoses aliae et male definitae	—	—	4	2	5	2	3	2	6	2	7	9	2	5	5	6	6	12	13	3	2	2	—	—	—	53	45	98	
Non insani	1	3	24	30	42	63	68	75	65	85	80	141	71	119	85	107	93	159	48	83	17	22	1	—	—	595	887	1482	
I alt Total	16	17	194	161	308	250	400	334	469	442	536	600	435	527	368	535	631	1026	515	732	315	448	115	164	—	—	4302	5236	9538

B. Alder da sinnessykdommen begynte Age at the appearance of the symptoms of disease.

Idiotia et psychosis ex imbecillitate	53	37	16	24	17	17	21	22	14	14	18	13	16	17	10	15	15	17	3	8	2	4	—	—	10	10	195	198	393
Psychosis ex constitutione	14	12	61	65	104	107	125	144	173	218	176	252	123	215	100	210	164	354	89	123	8	22	1	2	23	37	1161	1761	2922
Psychosis manico-melancholica ..	4	5	9	12	15	20	19	24	24	41	30	43	34	35	40	48	82	138	58	91	14	29	1	2	24	39	354	527	881
Schizophrenia	18	18	127	91	184	104	201	119	184	121	117	105	90	94	44	89	52	90	15	18	2	4	—	1	30	26	1064	880	1944
Psychoses symptomaticae	1	—	3	3	5	5	14	4	10	6	13	8	3	5	12	22	10	15	11	4	5	—	1	—	3	73	90	163	
Psychosis epileptica	4	2	9	5	3	3	6	—	8	1	4	9	5	2	4	4	2	3	4	—	—	1	—	1	2	50	32	82	
Psychosis alcoholica	—	1	1	—	2	1	7	1	10	4	15	3	10	7	15	4	22	8	13	6	1	—	—	1	1	97	36	133	
Psychosis syphilogenes	—	—	1	—	—	1	1	—	4	—	6	—	1	3	3	—	5	4	4	2	—	1	—	1	—	26	11	37	
Psychosis ex involutione et senio	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	2	—	1	6	4	11	48	66	138	201	212	239	63	96	10	23	478	645	1123
Psychosis ex vitio cerebri	3	4	5	2	7	2	5	7	15	7	14	3	12	8	12	12	31	37	36	27	6	8	1	1	9	6	156	124	280
Psychoses aliae et male definitae	—	1	5	2	6	3	6	5	2	2	6	6	3	3	5	8	5	6	12	2	2	—	1	5	53	45	98		
Non insani	8	13	28	31	44	68	50	79	46	71	50	84	35	53	34	56	47	74	24	41	6	7	1	—	222	310	595	887	1482
I alt Total	105	94	262	236	385	331	446	416	484	489	444	531	338	446	276	469	495	807	411	530	257	322	67	103	332	462	4302	5236	9538

Tabell VII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen. 1960.
First admissions to mental hospitals by duration of disease.

	I alt Total	Varighet i hele år Duration in years																		
		0		1		2		3		4		5—9		10—14		15 og over		Ukjent ¹ Unknown		
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
<i>Sinnssykehus</i> <i>Mental hospitals</i>																				
Gaustad	98	99	40	30	16	17	9	7	5	4	1	6	13	10	6	9	7	8	1	8
Eg	51	57	24	31	1	5	3	5	6	1	3	—	6	4	1	1	—	1	7	9
Rotvoll	30	21	14	14	5	3	2	3	2	—	1	—	1	1	—	—	2	—	3	—
Rønvik	142	174	81	97	19	19	5	11	8	11	2	4	14	20	7	4	4	5	2	3
Reitgjerdet	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kriminalasylet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dikemark	80	158	11	39	13	27	13	14	14	14	5	11	12	26	7	12	5	13	—	2
Veum	26	16	12	10	2	—	1	1	3	1	—	—	4	1	—	—	4	2	—	1
Blakstad	45	36	28	28	4	2	4	1	2	3	1	—	1	1	—	—	2	1	3	—
Sanderud	77	75	36	31	6	7	3	7	6	12	3	3	5	6	7	4	9	5	2	—
Presteseter	19	27	9	15	1	4	1	2	1	—	—	1	2	—	1	2	4	3	—	—
Lier	64	92	19	27	11	6	6	5	5	7	3	5	2	6	2	2	3	7	13	27
Faret	42	40	18	22	5	2	5	3	4	—	2	2	4	2	—	—	1	4	3	5
Dale	36	57	17	31	1	3	3	2	2	4	1	1	2	5	3	1	2	7	5	3
Valen	59	74	20	38	8	9	6	8	7	4	2	2	6	6	3	3	6	4	1	—
Neevengården	56	72	26	36	9	5	4	5	7	4	—	3	2	7	5	3	3	7	—	2
Opdøl	45	69	27	36	1	5	5	7	1	3	—	2	5	7	2	6	2	1	2	2
Østmarka	49	53	28	30	5	9	6	4	2	—	—	1	4	2	—	3	1	2	3	2
Oslo hospital	—	46	—	34	—	1	—	—	—	6	—	2	—	3	—	—	—	—	—	—
Dedichens klinikk	34	52	8	23	5	2	6	6	4	5	3	6	5	4	1	2	1	2	1	2
Dr. Martens sykeh.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt Total	955	1218	420	572	112	126	82	91	79	79	27	49	88	111	45	52	56	72	46	66
<i>Diagnose</i> <i>Diagnosis</i>																				
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	10	8	2	1	4	2	5	1	—	—	2	5	5	2	15	15	2	4	6	
Psychosis ex constitutione	140	241	33	32	20	30	16	16	8	12	12	22	4	12	6	12	3	11	9	
Psychosis manico-melancholica	41	69	7	9	5	2	7	4	1	1	7	9	1	3	2	5	2	6	9	
Schizophrenia	85	60	27	20	17	13	16	17	8	12	31	29	13	10	14	18	9	2	—	
Psychoses symptomaticae	5	14	1	1	2	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
Psychosis epileptica	6	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Psychosis alcoholica	16	7	3	1	3	1	2	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Psychosis syphilogenes	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—
Psychosis ex involutione et senio	38	53	13	23	11	20	16	18	4	6	16	19	4	4	1	4	3	4	—	
Psychosis ex vitio cerebri	14	10	4	2	4	6	2	2	3	1	3	3	3	3	3	—	2	—	—	—
Psychoses aliae et male definitae	6	7	—	2	—	1	2	—	—	1	1	2	—	—	—	2	—	3	—	—
Non insani	57	101	22	34	15	15	11	20	3	15	15	22	15	17	11	15	24	27	—	—

¹ I denne rubrikk er også tatt med de ikke sinnssyke.

Tabell VIII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus etter sykdommens varighet ved innleggingen. 1956—1960.
First admissions to mental hospitals by duration of disease.

	I alt Total	Varighet i hele år Duration in years														Ukjent ¹ Unknown				
		0		1		2		3		4		5-9		10-14		15 og over				
		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.			
<i>Sinnessykehus</i> <i>Mental hospitals</i>																				
Gaustad	438	488	248	136	40	67	24	40	18	30	6	27	40	55	14	51	17	41	31	41
Eg	232	247	126	129	16	28	9	14	20	7	7	6	19	19	2	5	7	9	26	30
Rotvoll	170	151	94	87	20	18	14	12	5	11	2	2	14	9	2	1	9	4	10	7
Rønvik	540	640	269	290	68	73	33	44	28	33	16	17	42	69	14	17	15	22	55	75
Reitgjerdet	14	-	7	-	2	-	2	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Kriminalasylet	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dikemark	337	693	76	198	53	86	48	75	37	51	20	30	43	107	20	52	21	49	19	45
Veum	127	126	66	70	15	13	7	11	6	5	7	4	7	11	5	3	12	6	2	3
Blakstad	242	210	141	112	29	27	23	17	15	14	9	9	7	14	3	4	9	9	6	4
Sanderud	225	212	110	108	22	16	19	15	11	22	12	9	15	19	12	8	16	8	8	7
Presteseter	118	135	63	78	10	20	12	9	6	1	3	4	7	9	1	6	15	7	1	1
Lier	336	446	135	137	40	36	23	40	17	25	12	16	21	39	11	13	21	27	56	113
Faret	144	133	73	70	13	9	13	12	12	4	5	4	12	14	2	5	9	9	5	6
Dale	203	244	97	127	22	24	11	15	10	10	7	7	15	25	7	6	15	18	19	12
Valen	288	297	146	150	27	27	26	31	14	17	6	12	23	28	9	11	26	20	11	1
Neevengården	280	308	107	100	37	30	31	26	19	25	11	21	25	44	14	26	25	31	11	5
Rosenberg	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-
Opdøl	225	255	103	121	25	25	26	24	6	15	7	5	28	27	10	16	13	15	7	7
Østmarka	160	173	81	103	17	28	13	10	15	7	2	2	14	10	7	6	5	4	6	3
Oslo hospital	-	214	-	104	-	16	-	7	-	17	-	5	-	15	-	6	-	12	-	32
Dedichens klinikk	219	264	72	86	24	32	27	28	12	19	8	12	20	18	17	16	8	12	31	41
Dr. Martens sykeh.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt Total	4302	5236	2014	2206	481	575	361	430	252	313	140	192	353	532	150	252	243	303	308	433
<i>Diagnose</i> <i>Diagnosis</i>																				
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	55	60	21	8	10	11	11	6	4	5	11	34	11	11	64	56	8	7		
Psychosis ex constitutione	716	986	142	203	92	137	53	82	29	52	64	139	16	74	29	54	21	34		
Psychosis manico-melancholica	221	294	29	58	20	34	17	22	7	9	21	34	8	18	11	27	20	31		
Schizophrenia	456	249	124	98	101	92	70	79	43	54	121	137	45	57	75	92	29	22		
Psychoses symptomaticae	52	63	5	7	4	2	5	3	1	2	3	9	1	1	2	1	-	2		
Psychosis epileptica	24	7	5	4	4	6	2	2	1	1	4	3	1	5	9	2	-	2		
Psychosis alcoholica	67	23	6	5	7	2	7	2	2	1	4	2	2	-	2	2	-	1		
Psychosis syphilogenes	14	3	2	1	4	1	1	-	1	-	1	3	1	-	1	1	-	1		
Psychosis ex involutione et senio	160	220	76	92	63	82	54	64	29	36	60	89	17	27	8	18	11	17		
Psychosis ex vitio cerebri	64	46	15	9	16	14	6	8	9	8	21	20	10	6	8	7	7	6		
Psychoses aliae et male definitae	39	20	1	6	3	4	4	-	-	2	3	5	-	1	2	2	1	5		
Non insani	146	235	55	84	37	45	22	45	14	22	40	57	38	52	32	41	210	306		

¹ I denne rubrikk er også tatt med de ikke sinnessyke.

First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status.

Diagnose Diagnosis	Ugifte Single		Giftet Married		Enkemann og enker Widowed		Separerte og skilte Separated and divorced		I alt Total		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	40	33	4	4	-	1	1	-	45	38	83
av disse ¹ of which: Kryptogenetiske	6	10	1	-	-	1	-	-	7	11	18
Med grovere hjerneskader	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Kretiner og mongoloide	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	2
Psychosis ex constitutione	122	126	108	215	4	26	8	21	242	388	630
av disse ¹ of which: Paranoiske	28	21	23	50	-	6	5	7	56	84	140
Depressive	24	24	27	56	3	6	1	3	55	89	144
Hysteriforme	6	17	9	25	-	2	-	1	15	45	60
Psychosis manico-melancholica	26	25	41	67	5	11	1	5	73	108	181
av disse ¹ of which: Melankoli	14	11	19	30	4	5	1	3	38	49	87
Mani og sirkulære former	-	1	5	2	-	-	-	-	5	3	8
Konstitusjonell oppstemhet resp. depresjon	1	-	1	4	-	-	-	-	2	4	6
Schizophrenia	173	117	40	49	1	11	6	11	220	188	408
Psychoses symptomaticae	7	3	2	14	-	2	1	-	10	19	29
av disse ¹ of which: Ved infeksjoner	-	2	-	2	-	-	-	-	-	4	4
Ved intoksikasjoner	2	-	1	3	-	-	1	-	4	3	7
Ved endokrine forstyrrelser	1	-	-	4	-	1	-	-	1	5	6
Ved allmennsykdommer	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Psychosis epileptica	4	2	5	-	-	-	-	-	9	2	11
Psychosis alcoholica	11	2	7	5	1	1	7	2	26	10	36
Psychosis syphilogenes	-	-	4	1	-	1	-	1	4	3	7
Psychosis ex involutione et senio	17	35	64	46	23	66	2	4	106	151	257
av disse ¹ of which: Vasculære former	2	1	13	5	5	10	-	1	20	17	37
Parenchymatose former	2	10	14	17	9	18	-	1	25	46	71
Psychosis ex vitio cerebri	11	13	22	12	2	2	3	-	38	27	65
av disse ¹ of which: Encefalittiske	2	-	-	1	-	-	-	-	2	1	3
Traumatistiske	1	-	2	-	-	-	1	-	4	-	4
Andre	-	1	4	1	-	-	-	-	4	2	6
Psychoses aliae et male definitae	6	6	3	11	-	-	-	1	9	18	27
Non insani	71	80	87	158	3	18	12	10	173	266	439
av disse ¹ of which: Psykopatia	9	11	5	7	-	-	3	-	17	18	35
Observatio	4	3	4	1	1	-	1	1	10	5	15
Neurosis	33	37	47	109	1	11	2	-	83	157	240
Narkomania	6	4	16	4	-	1	-	1	22	10	32
Imbecillitas	2	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Andre	3	2	-	2	-	-	1	-	4	4	8
I alt Total	488	442	387	582	39	139	41	55	955	1218	2173

¹ For flere pasienter er diagnosen ikke nærmere oppgitt.

Tabell X. Pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus etter diagnosser og sivilstand. 1956—1960.
First admissions to mental hospitals by diagnosis and marital status.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	Ugifte <i>Single</i>		Giftet <i>Married</i>		Enkemann og enker <i>Widowed</i>		Separerte og skilte <i>Separated and divorced</i>		I alt <i>Total</i>				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt		
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	172	158	20	31	—	7	3	2	195	198	393		
av disse ¹ of which: Kryptogenetiske	28	22	6	4	—	2	—	—	34	28	62		
Med grovere hjerneskader	1	2	—	1	—	—	—	—	1	3	4		
Kretiner og mongoloide	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2		
Psychosis ex constitutione	570	561	515	972	24	137	52	91	1161	1761	2922		
av disse ¹ of which: Paranoiske	102	88	94	171	3	18	14	25	213	302	515		
Depressive	101	98	121	225	12	32	7	10	241	365	606		
Hysteriforme	27	76	31	99	—	4	1	11	59	190	249		
Psychosis manico-melancholica	98	168	229	293	18	52	9	14	354	527	881		
av disse ¹ of which: Melankoli	45	91	117	161	8	29	5	7	175	288	463		
Mani og sirkulære former	10	6	19	6	—	2	1	—	30	14	44		
Konstitusjonell oppstemhet resp. depresjon	2	1	5	9	—	—	—	—	7	10	17		
Schizophrenia	844	480	181	298	6	43	33	59	1064	880	1944		
Psychoses symptomaticae	21	18	41	61	5	8	6	3	73	90	163		
av disse ¹ of which: Ved infeksjoner	—	3	1	2	—	—	—	—	1	5	6		
Ved intoksikasjoner	5	—	7	9	1	—	2	1	15	10	25		
Ved endokrine forstyrrelser	1	4	3	15	—	1	—	—	4	20	24		
Ved allmennsykdommer	2	2	2	3	—	—	—	—	4	5	9		
Psychosis epileptica	32	18	14	11	1	1	3	2	50	32	82		
Psychosis alcoholica	39	7	39	11	4	6	15	12	97	36	133		
Psychosis syphilogenes	6	2	17	3	—	3	3	3	26	11	37		
Psychosis ex involutione et senio	85	176	263	203	112	247	18	19	478	645	1123		
av disse ¹ of which: Vasculære former	8	14	32	25	14	17	2	2	56	58	114		
Parenchymatøse former	20	29	52	49	23	42	3	2	98	122	220		
Psychosis ex vitio cerebri	47	39	87	54	12	23	10	8	156	124	280		
av disse ¹ of which: Encefalittiske	4	3	6	2	1	1	—	—	11	6	16		
Traumatiske	5	1	7	—	1	—	1	1	14	2	16		
Andre	3	3	12	6	—	1	1	—	16	10	26		
Psychoses aliae et male definitae	23	11	22	30	5	2	3	2	53	45	98		
Non insani	227	283	305	497	17	57	46	50	595	887	1482		
av disse ¹ of which: Psykopatia	29	39	20	22	—	2	8	5	57	68	125		
Observatio	21	9	14	6	1	—	2	1	38	16	54		
Neurosis	99	125	156	351	7	33	7	16	269	525	794		
Narkomania	20	16	56	17	3	3	13	6	92	42	134		
Imbecillitas	3	3	2	—	1	—	—	—	6	3	9		
Andre	8	10	8	8	1	1	1	—	18	19	37		
	I alt Total		2164	1921	1733	2464	204	586	201	265	4302	5236	9538

Tabell XI. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus. 1960.
First admissions to mental hospitals by residence of patient.

¹ Rural districts. ² Towns. ³ Foreign countries: Sweden, Denmark, other countries. ⁴ Without residence. ⁵ Unknown residence.

Tabell XII. Pasienter lagt inn for første gang på sinnessykehus etter tidligere levevei. 1960.
First admissions to mental hospitals by economic activity of patient.

Levevei <i>Economic activity</i>	I alt <i>Total</i>	Av disse <i>Of which</i>	Personer med egen livsstilling <i>Persons economically active</i>		Hus- truer <i>House- wives</i>	Forsørgede <i>Private assistance</i>				
			M.	K.		M.	K.	M.	K.	
1. Jord-, skog- og hagebrukere	207	105	102	92	1	79	-	1	13	21
2. Arbeidere ved jord-, skog- og hagebruk	134	106	28	104	6	21	1	-	1	1
3. Fiskere og fangstmenn	149	73	76	70	1	68	-	-	3	7
4. Selvstendig næringsdrivende	69	28	41	27	11	28	-	-	1	2
5. Håndverkere	156	74	82	70	22	58	-	-	4	2
6. Industri- og anleggssarbeidere	449	242	207	232	59	140	2	1	8	7
7. Sjøfart: skipsførere, styrmenn, maskinister o. l.	14	8	6	8	-	6	-	-	-	-
8. Sjøfart: matroser, fyrbøtere o. l.	82	66	16	65	1	15	-	-	1	-
9. Alm. landtransp.: arb. ved post, telegraf, telef., jernbane etc.	109	45	64	45	9	53	-	-	-	2
10. Andre arb. (ikke ved jordbruk, hotell- og kafédrift)	95	40	55	37	6	47	-	1	3	1
11. Høyere private funksjonærer	14	6	8	6	2	6	-	-	-	-
12. Lavere private funksjonærer	138	37	101	37	59	42	-	-	-	-
13. Høyere offentlige funksjonærer	3	1	2	1	-	1	-	-	-	1
14. Lavere offentlige funksjonærer	32	16	16	14	4	12	-	-	2	-
15. Advokater, leger, arkitekter, ingeniører, lærere ved univers. og høyere skoler etc.	21	9	12	7	2	10	-	-	2	-
16. Lærere ved folkeskolen	25	9	16	8	9	6	-	-	1	1
17. Kunstnere, journalister o. l.	12	4	8	4	3	5	-	-	-	-
18. Annen immateriell virksomhet	18	5	13	5	2	11	-	-	-	-
19. Jordmødre, sykepleiersker o. l.	34	3	31	2	28	2	-	-	1	1
20. Huslig arbeid, arbeidere ved hotell- og kafédrift	203	10	193	10	193	-	-	-	-	-
21. Formuesinntekt, pensjon	29	11	18	11	13	5	-	-	-	-
22. Skolelever, studenter o. l.	19	13	6	11	5	-	-	-	2	1
23. Offentlig og veldedig forsørger	53	14	39	13	36	3	-	-	1	-
24. Løsgjengere uten normalt erverv	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
25. Uoppgitt eller utilstrekkelig angitt	106	28	78	25	46	11	-	-	3	21
I alt Total	2173	955	1218	906	518	629	3	3	46	68

1, 2. Agriculture, forestry and horticulture. 3. Fishing whaling and sealing. 4. Employers. 5. Artisans. 6. Workers in manufacturing and construction. 7, 8. Shipping. 9. Other transport. 10. Other workers. 11.—14. Salaried employees. 15.—18. Professional services. 19. Midwives, nurses etc. 20. Domestic service. 21. Income from capital and pensions. 22. Students etc. 23. Assistance from government or charitable institutions. 24. Persons without occupation. 25. Unknown.

Tabell XIII. Gjeninnlegginger. 1960. Readmissions.

A. Alle pasienter etter siste utskrivningsår *All patients by year of discharge.*

Diagnose Diagnosis	Utskrevet siste gang Discharged the last time															I alt Total											
	1960		1959		1958		1957		1956		1955		1954		1953		1952		1951		1950 og før		Ukjent Unknown				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	I alt			
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	12	13	18	11	4	5	2	6	3	2	3	1	1	-	2	2	3	2	2	-	9	5	-	-	59	47	106
Psychosis ex constitutione	79	191	90	163	31	53	15	21	9	24	9	19	9	10	4	6	3	9	-	5	25	42	-	2	274	545	819
Psychosis manico-melancholica	36	95	38	66	12	22	9	8	4	8	4	9	-	4	2	5	1	4	2	4	16	33	-	1	124	259	383
Schizophrenia	104	88	102	109	51	50	33	37	22	13	14	17	13	9	12	8	15	11	9	9	44	42	-	1	419	394	813
Psychoses symptomaticae	1	-	1	3	-	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	7	9
Psychosis epileptica	4	1	3	2	3	1	1	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	13	8	21
Psychosis alcoholica	9	-	7	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	-	20	3	23
Psychosis syphilogenes	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	1	5
Psychosis ex involutione et senio	9	15	6	15	2	3	-	5	3	2	1	2	-	2	-	1	-	-	-	-	3	6	-	1	24	52	76
Psychosis ex vitio cerebri	6	4	3	7	1	4	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	14	16	30
Psychoses aliae et male definitae	2	2	1	3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	7	10
Non insani	34	60	22	54	6	11	5	5	3	9	2	5	1	2	1	3	3	1	-	4	8	9	-	1	85	164	249
I alt Total	297	469	291	435	111	151	65	83	48	60	34	55	25	28	22	25	25	27	13	23	110	141	-	6	1041	1503	2544

۱۳

B. Pasienter som har vært utenfor sinnessykehus under 1 år, etter varigheten i måneder.

Patients living outside hospital under 1 year, by duration of stay in months.

Diagnose <i>Diagnosis</i>	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	I alt <i>Total</i>															
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	I alt													
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	2	3	3	3	4	4	-	2	3	2	4	1	6	1	2	-	1	1	1	-	28	18	46					
Psychosis ex constitutione	14	41	19	29	16	47	5	38	19	28	15	28	9	17	10	22	14	17	10	14	8	13	6	14	145	308	453	
Psychosis manico-melancholica	11	16	6	22	4	22	8	16	6	16	4	13	4	12	6	13	4	6	2	3	6	6	3	2	64	147	211	
Schizophrenia	15	19	20	14	17	16	18	20	20	12	14	15	16	9	12	6	11	9	14	13	8	16	6	8	171	157	328	
Psychoses symptomaticae	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2		
Psychosis epileptica	1	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	-	-	1	7	2	9	
Psychosis alcoholica	3	-	3	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	1	14	1	15	
Psychosis syphilogenes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1		
Psychosis ex involutio et senio	4	4	3	1	2	3	-	6	1	3	1	3	-	2	-	2	1	-	-	3	-	-	-	1	12	28	40	
Psychosis ex vitio cerebri	2	-	-	1	-	2	2	1	-	1	1	1	3	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	9	9	18		
Psychoses aliae et male definitae	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	3	2	5		
Non insani	9	17	8	12	3	14	5	11	6	4	3	6	6	6	1	8	2	6	2	3	3	6	1	4	49	97	146	
I alt Total		62	100	62	83	49	109	40	94	57	68	44	67	45	47	33	53	35	39	32	37	28	41	17	32	504	770	1274

Tabell XIV. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1960.
Discharges and deaths.

	Direkte utskrivninger <i>Direct discharges</i>																Døde <i>Deaths</i>					
	Forpleid etter lov av 5/6 1925								Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning													
	Til eget hjem, sikt- ninger ¹		Til andre private ²		Til pleie- hjem, gammelhjem ³ , fengsel ⁴ , sykehus ⁵		I alt Total		Til eget hjem, sikt- ninger ¹		Til andre private ²		Til pleie- hjem, gammelhjem ³ , fengsel ⁴ , sykehus ⁵		I alt Total							
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Gaustad	-	4	10	10	4	7	1	-	15	21	126	185	-	1	2	3	3	3	135	195	18	4
Eg	-	2	5	2	6	-	2	-	13	4	74	82	2	1	3	3	1	-	80	86	13	13
Rotvoll	5	3	1	3	7	13	-	-	13	19	74	87	4	-	3	-	1	-	82	87	2	10
Rønvik	8	7	2	7	12	4	-	-	22	18	180	266	-	-	1	4	4	9	185	279	10	11
Reitgjerdet	1	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	-
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Dikemark	8	1	24	38	42	75	1	1	75	115	99	312	1	4	5	7	1	4	110	327	31	36
Veum	7	9	9	4	-	-	-	1	16	14	26	30	1	1	2	2	-	-	29	33	12	2
Blakstad	1	1	7	2	27	8	-	-	35	11	45	64	-	-	1	2	1	-	48	66	7	8
Sanderud	15	7	3	-	11	20	-	-	29	27	114	89	-	2	22	9	2	2	138	102	16	10
Presteseter	3	11	6	2	3	2	-	-	12	15	30	43	-	1	-	-	-	-	30	44	9	4
Lier	2	6	25	11	17	41	-	-	44	58	90	153	3	3	5	3	2	1	100	160	12	30
Faret	-	-	16	8	6	5	-	-	22	13	54	53	-	-	-	3	-	1	54	57	5	4
Dale	8	4	22	20	1	10	-	1	31	35	31	50	-	-	1	1	-	1	32	52	9	12
Valen	5	21	4	17	5	5	1	-	15	43	82	102	-	-	2	3	-	2	84	107	4	8
Neevengården	1	3	2	5	26	4	-	-	29	12	95	128	1	2	1	12	2	3	99	145	4	5
Opdøl	7	11	9	17	8	3	-	-	24	31	82	100	1	-	-	4	3	3	86	107	2	5
Østmarka	3	2	5	2	3	12	-	-	11	16	81	92	-	-	2	1	1	1	82	95	4	10
Oslo hospital	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	59	-	14	-	5	-	2	-	80	-	12
Dedichens klinikk	1	2	1	3	3	1	-	1	5	7	44	80	2	1	-	1	4	1	50	83	2	2
Dr. Martens sykehus	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	
I alt Total	75	94	151	151	181	210	6	6	413	461	1330	1975	15	30	48	64	25	33	1427	2105	168	189
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	8	7	17	18	25	36	-	-	50	61	38	39	-	1	2	1	-	1	41	42	7	7
Psychosis ex constitutione	12	18	11	27	17	22	1	1	41	68	426	803	5	14	9	19	5	12	447	851	12	16
Psychosis manicomio-melancholica	2	3	2	7	4	10	-	-	8	20	161	320	1	2	1	10	3	2	167	334	7	8
Schizophrenia	49	55	97	84	84	105	-	1	230	245	380	360	5	6	18	11	3	7	408	384	56	40
Psychoses symptomatice	-	-	5	1	-	-	-	-	5	1	7	18	-	1	-	-	2	7	21	4	3	
Psychosis epileptica	1	2	4	-	3	1	-	-	8	3	11	4	1	-	-	1	-	1	13	4	5	6
Psychosis alcoholica	1	-	3	1	8	-	-	-	12	1	30	10	1	-	2	1	1	-	35	11	1	-
Psychosis syphilitogenes	-	-	2	3	3	-	-	-	5	3	4	-	-	-	-	-	-	4	-	6	2	
Psychosis ex involutio et senio	-	6	5	3	20	33	1	1	26	43	29	49	-	2	9	11	3	4	41	66	56	95
Psychosis ex virtio cerebri	1	2	3	3	12	3	-	1	16	9	16	27	-	-	3	-	2	-	21	27	8	6
Psychoses aliae et male definitae	-	-	-	2	-	-	-	-	2	8	6	-	-	2	-	-	-	10	6	-	4	
Non insani	1	1	2	2	5	-	4	2	12	5	220	339	2	4	2	11	7	5	233	359	6	2

¹ To own families, relatives. ² To other families. ³ To nursing homes. ⁴ To hospitals, prisons etc. ⁵ I summen er tatt med 9 menn og 3 kvinner som er rømt.

Tabell XV. Direkte utskrivninger og dødsfall. 1956—1960.
Discharges and deaths.

	Direkte utskrivninger Direct discharges																				Døde Deaths		
	Forpleid etter lov av 5/6 1925										Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning												
	Til eget hjem, slekt- ninger ¹		Til andre private ²		Til pleie- hjem, gamlehjem ^{3,6}		Til sykehus, fengsel ^{4,6}		I alt Total		Til eget hjem, slekt- ninger ¹		Til andre private ²		Til pleie- hjem, gamlehjem ^{3,6}		Til sykehus, fengsel ^{4,6}		I alt Total				
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	
Gaustad.....	12	15	76	74	44	36	4	4	136	129	608	726	2	6	11	21	21	7	649	768	51	44	
Eg	16	8	34	40	26	4	8	—	84	52	287	349	3	3	14	18	4	—	308	370	58	60	
Rotvoll	27	8	14	14	39	20	3	3	83	45	269	343	4	—	3	4	3	—	279	347	28	49	
Rønvik	37	40	17	14	57	17	10	—	121	71	699	936	—	1	7	8	12	24	718	969	34	32	
Reitgjerdet	4	—	—	—	1	—	4	—	9	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	26	—
Kriminalasylet	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Dikemark	41	16	90	126	173	300	8	9	312	451	330	1183	8	11	22	39	7	26	376	1261	129	164	
Veum	25	18	56	25	5	1	1	1	87	45	124	196	2	1	7	5	3	1	137	203	45	34	
Blakstad	4	3	42	5	35	47	?	1	84	56	233	325	1	2	4	8	1	1	1241	336	72	41	
Sanderud	20	18	5	3	14	50	—	—	39	71	337	294	—	3	68	55	6	9411	361	41	30		
Presteseter	13	34	22	7	17	30	1	—	53	71	139	163	—	1	3	4	—	1	142	169	31	18	
Lier	9	28	42	36	48	136	3	2	102	202	464	712	9	11	14	16	7	4496	743	85	117		
Faret	10	13	36	13	9	20	6	1	61	47	194	181	1	—	2	8	1	1	198	190	25	29	
Dale	51	65	64	46	6	44	5	14	126	169	169	193	—	—	3	2	1	1	173	196	44	36	
Valen	55	100	31	73	28	21	6	3	120	197	409	424	1	2	8	6	7	8425	440	46	48		
Neevengården	8	17	14	100	105	67	32	4	159	188	418	479	2	4	22	51	10	20	452	556	43	74	
Rosenberg	—	—	—	—	129	—	—	—	129	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	15	—	—	
Opdøl	27	28	31	29	25	11	6	5	89	73	284	335	1	—	7	10	10	12	302	357	19	30	
Østmarka	18	12	15	13	9	29	1	—	43	54	213	301	—	—	1	3	7	1	221	305	21	34	
Oslo hospital	—	—	—	3	—	9	—	14	—	26	—	255	—	15	—	11	—	13	—	294	—	46	
Dedichens klinikk	4	7	8	10	6	6	1	5	19	28	287	373	3	7	1	9	10	9	302	400	22	8	
Dr. Martens sykehus	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	11	11	—	
I alt Total	381	430	597	631	778	848	102	66	1858	1975	5475	7768	37	67	201	279	110	138	5845	8266	847	905	
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	30	31	72	78	90	97	11	1	203	207	119	179	1	1	8	16	2	2	131	199	42	44	
Psychosis ex consti- tutione	59	86	56	99	70	105	14	18	199	308	1828	3034	8	27	32	85	24	42	1897	3196	52	75	
Psychosis manico- melancholica	13	18	9	22	18	36	4	6	44	82	722	1268	5	5	16	32	14	17	758	1322	55	54	
Schizophrenia	238	252	379	376	439	413	45	21	1101	1062	1634	1571	10	17	61	49	18	25	1729	1663	292	273	
Psychoses sympto- maticae	1	1	5	1	4	6	2	1	12	9	55	114	3	1	6	4	3	6	67	125	19	17	
Psychosis epileptica	8	7	14	6	13	7	1	1	36	21	33	37	2	1	2	1	7	—	44	39	24	25	
Psychosis alcoholica	5	—	8	2	13	2	2	1	28	5	107	39	4	—	8	4	4	4	126	47	9	3	
Psychosis syphi- logenæs	—	1	5	5	4	3	1	—	10	9	20	5	—	—	2	—	—	—	22	5	19	7	
Psychosis ex involu- tione et senio	16	22	28	22	85	152	5	3	134	199	115	196	—	6	31	56	7	9	153	267	275	346	
Psychosis ex vitio cerebri	4	8	11	10	28	20	6	6	49	44	77	81	—	—	10	7	3	4	90	92	42	45	
Psychoses aliae et male definitæ	—	—	2	6	2	1	2	—	6	7	50	52	—	—	5	—	2	—	58	52	8	9	
Non insani	7	4	8	4	12	6	9	8	36	22	715	1192	4	9	20	25	26	29	770	1259	10	7	

¹To own families, relatives. ²To other families. ³To nursing homes. ⁴To hospitals, prisons etc. ⁵I summen er tatt med 22 menn og 14 kvinner som er rømt. ⁶For året 1956 er utskrivninger til sykehus, pleiehjem, fengsler og gamlehjem tatt under ett.

Tabell XVI. Direkte utskrivninger etter sinnessykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1960.
Discharges by hospital, duration of treatment.

Sinnessykehus <i>Mental hospitals</i>	Behandlingens varighet Duration of treatment																							Utskrevet som ¹																	
	Måneder Months												År Years																												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23																	
Gaustad	29	63	53	47	36	22	17	11	13	6	10	7	4	4	2	2	6	2	—	1	3	1	3	—	314	28	10	3	1	4	—	—	—	1	3	2	—	—	366	157	209
Eg	7	13	39	31	17	12	11	10	2	3	5	2	1	3	—	2	3	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	183	64	64	119							
Rotvoll	33	44	38	15	12	8	5	2	7	4	1	2	1	2	1	—	1	—	1	—	2	—	1	—	1	—	1	—	1	2	1	201	62	62	139						
Rønvik	115	158	79	37	21	13	9	7	12	9	3	3	3	—	3	1	1	3	1	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	—	1	2	1	504	141	141	363			
Reitgjerdet	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	3						
Kriminalasylet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
Dikemark	41	134	90	67	46	34	28	20	18	12	6	10	6	4	8	4	3	4	1	3	4	—	3	1	506	41	16	9	7	6	4	4	2	1	11	3	8	9	627	203	424
Veum	8	8	18	11	3	6	4	2	4	—	1	2	1	—	1	1	2	1	1	—	1	1	—	1	1	—	1	1	—	2	2	1	92	53	53	39					
Blakstad	11	24	23	16	11	6	6	5	4	6	1	—	3	—	3	2	3	2	1	—	1	2	—	113	17	6	4	5	1	2	1	1	4	1	1	3	160	75	75	85	
Sanderud	30	45	54	29	19	12	6	8	2	1	5	1	2	—	1	2	4	—	4	2	1	1	1	—	212	18	8	8	7	7	5	3	3	3	9	5	4	4	296	118	178
Presteseter	1	8	10	16	10	8	6	7	4	1	2	4	2	—	—	—	—	1	1	2	—	1	—	1	77	7	4	2	2	—	—	1	—	3	1	3	1	101	68	68	33
Lier	18	46	53	39	32	24	18	8	7	14	7	9	7	4	3	3	3	2	2	1	1	1	—	1	275	28	9	9	4	4	5	2	3	3	8	6	—	6	362	248	114
Faret	22	45	16	8	6	4	9	2	3	1	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	—	116	5	5	2	1	1	—	—	2	3	4	—	7	146	68	68	78			
Dale	11	27	22	17	7	4	2	5	4	4	2	3	—	1	2	1	1	2	1	1	—	1	2	—	108	13	6	2	3	2	1	1	1	2	5	2	4	—	150	86	64
Valen	6	33	56	40	24	13	13	11	9	2	3	2	5	3	3	1	1	—	1	1	1	1	2	—	212	19	4	2	1	—	4	3	—	1	1	1	1	249	74	175	
Neevengården	30	38	62	33	24	18	15	14	8	5	4	2	1	1	—	3	3	1	2	2	1	—	253	14	7	3	2	—	2	—	1	—	2	—	1	—	285	48	237		
Opdøl	35	47	46	20	16	20	9	6	5	4	1	—	3	2	2	1	1	—	1	1	—	209	11	4	3	2	—	2	4	3	2	6	1	—	1	248	62	186			
Østmarka	14	31	27	40	28	7	6	7	6	5	3	4	3	4	2	1	—	1	1	1	—	—	178	13	4	2	1	—	3	—	—	3	—	—	—	204	122	82			
Oslo hospital	15	19	25	7	3	3	2	2	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	82	21	61						
Dedichens klinikk	11	27	25	19	12	9	8	4	2	—	2	1	4	4	2	3	1	—	1	—	1	120	16	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145	75	70			
Dr. Martens sykehus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—						
I alt Total	437	810	737	492	327	223	174	131	112	77	57	53	44	33	33	26	34	22	18	16	21	8	15	7	3630	277	114	59	46	32	29	24	20	16	66	28	28	37	4406	1747	2659

¹ Discharged as.

Tabell XVII. Direkte utskrivninger etter sinnsykehus og etter behandlingens varighet og utfall. 1956—1960.
Discharges by hospital, duration and result of treatment.

Sinnsykehus Mental hospitals	Behandlingens varighet Duration of treatment																								Utskrevet som ¹																	
	Måneder Months												År Years																													
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10—14	15—19	20—24	25+	I alt Total	sinnsyk insone	ikke sinnsyk not insane	
Gaustad	135	223	253	217	159	101	77	65	54	40	32	26	27	23	14	16	12	6	9	8	11	7	1 382	150	49	12	14	12	6	6	3	5	18	9	7	9	1682	713	969			
Eg	24	67	110	123	85	54	40	38	15	21	11	13	11	10	12	10	8	7	5	4	4	3	2	2	601	78	37	21	11	9	5	5	16	5	5	5	7	814	340	474		
Rotvoll	126	162	117	72	43	39	26	11	13	13	6	6	4	3	3	4	1	5	2	4	1	4	2	634	37	25	9	5	5	3	4	5	10	1	5	5	6	754	238	516		
Renvik	352	613	303	158	85	56	41	30	32	22	13	11	8	3	7	3	4	8	5	4	3	2	3	1	1 716	51	29	16	13	6	7	10	8	9	7	2	2	3	1879	603	1276	
Reitgjerdet	—	—	1	1	—	2	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	—	1	2	—	1	—	5	8	1	—	2	1	—	1	—	1	—	1	—	—	20	6	14			
Kriminalasylet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—				
Dikemark	203	391	305	237	177	138	97	83	64	47	35	48	23	20	25	28	12	14	13	8	9	8	14	8	1 825	182	74	40	35	21	31	20	14	15	47	23	28	45	2400	876	1524	
Veum	36	60	65	51	27	23	24	18	15	11	5	15	1	6	3	3	4	5	1	1	—	2	1	350	28	14	9	8	5	8	6	3	3	13	11	3	5	472	272	200		
Blakstad	43	123	129	80	58	48	23	17	14	19	9	8	8	4	6	6	6	3	2	2	3	2	2	571	50	26	14	8	9	7	7	3	3	8	4	3	4	717	324	393		
Sanderud	74	149	140	85	66	45	28	27	9	11	11	6	10	3	3	8	6	1	7	4	3	7	4	2	651	58	25	23	12	13	11	7	11	4	14	13	12	28	882	342	540	
Presteseter	6	29	54	68	40	39	20	25	12	9	13	7	8	4	1	2	3	5	4	6	3	3	1	2	322	42	18	10	7	5	5	2	3	1	6	3	5	435	281	154		
Lier	106	193	261	184	128	88	64	43	37	47	35	26	21	10	10	10	11	13	10	10	9	3	8	3	8	1212	116	41	33	16	11	16	7	12	7	29	16	8	19	1543	902	641
Faret	57	114	84	54	27	19	19	13	11	9	4	5	3	3	—	4	2	—	1	3	2	—	1	416	21	9	8	4	2	1	—	3	8	6	4	12	496	237	259			
Dale	45	126	84	69	41	29	22	13	13	18	10	14	6	7	5	9	1	4	4	2	3	4	3	6	484	54	24	14	13	10	5	9	4	10	15	7	8	7	664	396	268	
Valen	87	229	226	164	89	63	32	30	24	14	16	13	16	12	10	5	4	5	4	3	3	7	7	4	987	80	22	14	15	7	7	8	1	1	11	9	10	10	1182	374	808	
Neevengården	134	159	211	173	120	82	76	56	38	29	24	18	17	11	16	4	13	11	7	9	8	5	2	4	1120	107	24	23	12	8	7	6	9	8	13	9	6	3	1355	436	919	
Rosenberg	2	3	—	4	1	3	4	4	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	—	1	—	21	6	1	3	14	—	5	4	1	7	16	19	13	22	132	129	3				
Opdel	74	123	148	97	66	52	30	23	22	9	4	9	3	10	4	3	4	4	2	2	1	2	—	2	657	37	17	12	13	9	8	6	9	20	11	5	8	821	201	620		
Østmarka	47	112	98	86	68	35	32	22	17	9	9	5	5	4	4	3	2	3	3	2	1	3	1	540	36	14	8	5	1	3	3	2	7	1	—	—	623	308	315			
Oslo hospital	69	71	65	29	20	15	10	5	7	5	3	2	2	1	1	—	1	—	1	2	—	—	—	301	8	5	2	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	320	72	248		
Dedichens klinikk	80	132	108	100	70	60	30	26	13	14	17	11	10	7	10	6	4	4	3	2	1	1	2	5	661	55	16	7	3	5	—	1	1	—	—	—	—	749	276	473		
Dr. Martens sykehus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—							
I alt Total	1700	3079	2762	2052	1370	991	695	550	410	347	257	243	184	145	134	126	103	101	86	73	63	67	64	58	14456	1204	471	278	212	139	138	124	95	98	262	149	125	193	17944	7330	10614	

¹ Discharged as.

Tabell XVIII. Direkte utskrivninger etter diagnosene og etter behandlingens varighet og utfall. 1960.
Discharges by diagnosis, duration and result of treatment.

Diagnose Diagnosis	Behandlingens varighet Duration of treatment																							Utskrevet som ¹																			
	Måneder Months												År Years											I alt Total																			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10—14	15—19	20—24	25+	simssyk insone	liket simssyk not insone	qc		
Idiotia et psychosis ex imbecillitate ..	14	13	29	13	15	14	14	3	8	6	1	1	3	3	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	131	21	7	3	5	4	3	3	1	4	8	1	3	-	194	135	59		
Psychosis ex constitutione	140	316	287	181	106	66	55	48	40	18	18	10	11	10	3	7	9	8	3	6	6	2	5	-	1285	70	23	7	5	3	3	2	1	1	1	-	-	-	1407	374	1033		
Psychosis manico-melancholica ...	51	121	106	66	40	32	21	16	10	8	6	4	3	3	3	1	2	1	2	3	-	1	1	-	481	20	11	6	2	2	1	-	2	3	-	1	-	-	529	130	399		
Schizophrenia ..	44	131	148	135	107	68	54	35	30	28	21	26	19	12	14	8	17	11	8	5	9	3	3	4	827	113	56	30	28	21	17	18	13	6	52	27	22	37	1267	898	369		
Psychoses symptomaticae	8	8	6	3	1	2	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	34	10	24	
Psychosis epileptica ...	3	3	1	2	4	1	2	1	1	-	-	1	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	19	5	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	28	14	14	
Psychosis alcoholica ..	6	10	10	8	3	3	3	1	1	1	1	1	-	-	3	-	-	-	2	-	-	-	-	-	48	5	1	4	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	59	18	41		
Psychosis syphilogenes	-	2	2	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	6	3	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	12	8	4				
Psychosis ex involutio...	15	33	30	20	10	11	4	9	2	3	2	3	3	1	3	1	1	-	1	-	3	-	2	1	142	16	10	5	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	176	106	70		
Psychosis ex vitio cerebri	4	9	9	6	8	4	2	3	3	5	1	1	1	1	-	2	-	-	-	-	1	1	55	6	4	2	1	-	-	2	1	1	-	1	-	-	73	46	27				
Psychoses aliae et male...	4	3	-	2	-	-	1	-	2	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	15	2	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	18	8	10			
Non insani	148	161	109	55	33	22	17	14	14	7	5	5	3	3	3	4	1	1	-	-	-	1	-	590	16	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	609	-	609			
I alt Total	437	810	737	492	327	223	174	131	112	77	57	53	44	33	33	26	34	22	18	16	21	8	15	7	3630	277	114	59	46	32	29	24	20	16	66	28	28	37	4406	1747	2659		

¹ Discharged as

Tabell XIX. Direkte utskrivninger etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall. 1956—1960.
Discharges by diagnosis, duration and result of treatment.

Diagnose Diagnosis	Behandlingens varighet <i>Duration of treatment</i>																								Utskrevet som ¹ sinnssyk insane																
	Måneder <i>Months</i>													År <i>Years</i>																											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10—14	15—19	20—24	25+			
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	47	64	98	68	55	33	38	18	20	16	9	7	10	7	5	11	5	6	7	4	2	8	5	7	473	77	31	16	22	11	17	15	8	15	27	9	8	11	740	522	218
Psychosis ex constitutione	503	1153	1075	775	454	342	232	168	131	87	68	68	46	40	27	33	25	28	20	18	19	15	16	8	5056	295	93	47	31	20	13	14	7	5	7	2	5	5	5600	1365	4235
Psychosis manico-melancholica	246	561	422	260	162	116	68	56	39	31	28	19	13	15	9	9	8	10	6	6	4	5	5	5	2008	95	32	22	9	5	10	3	1	5	8	2	2	4	2206	452	1754
Schizophrenia	196	467	566	558	436	318	237	193	150	145	89	105	85	64	62	52	55	49	41	33	26	30	24	28	3460	549	240	153	127	96	88	88	72	65	205	131	108	173	5555	4076	1479
Psychoses																																									
symptomaticae	32	59	35	25	11	16	13	2	4	5	1	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	204	5	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	213	32	181
Psychosis epileptica ..	19	17	21	13	10	5	4	2	2	1	5	3	2	2	1	1	1	—	3	1	1	—	—	—	102	12	6	2	7	2	3	1	1	1	1	2	—	—	140	73	67
Psychosis alcoholica ..	38	38	33	23	13	10	6	5	4	5	5	3	1	—	3	1	1	—	2	1	1	—	—	—	183	10	4	5	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	206	58	148
Psychosis syphilogenes	1	7	8	6	2	2	—	2	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—	2	1	1	29	7	—	2	1	—	2	1	—	—	3	—	1	—	46	31	15	
Psychosis ex involutio-																																									
tione et senio	55	126	105	85	70	47	27	35	21	18	16	11	11	7	9	6	4	2	4	2	6	3	6	4	616	64	32	19	9	3	3	1	2	1	2	1	—	—	753	503	250
Psychosis ex vitio cerebri	28	39	38	28	29	15	10	11	4	9	6	6	3	3	3	3	—	2	—	2	1	1	2	1	223	21	12	3	3	2	1	1	3	3	2	—	1	—	275	168	107
Psychoses aliae et male																																									
definitae	17	28	19	15	11	2	3	3	4	2	4	—	1	—	2	—	1	—	—	1	1	—	—	—	108	6	2	3	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	123	50	73
Non insani	518	520	342	196	117	85	57	55	31	28	25	20	11	6	11	8	2	4	3	5	2	2	5	4	1994	63	18	6	2	—	—	—	—	1	3	—	—	—	2087	—	2087
I alt Total	1700	3079	2762	2052	1370	991	695	550	410	347	257	243	184	145	134	126	103	101	86	73	63	67	64	58	14456	1204	471	278	212	139	138	124	95	98	262	149	125	193	17944	7330	10614

¹ Discharged as.

Tabell XX. Pasienter døde på sinnsykehus
Deaths in mental hospitals b)

Dødsårsaker <i>Causes of death</i>	Nr. i den forkort. intern. nomen- klatur av 1948 ² <i>Abbrevi- ated list of 50 causes (B-list) of 1948</i>	Av disse <i>Of which</i>	Sinnssykehus ¹											Menta <i>Total</i>					
			I alt	Total	M.	K.	Gaustad	Eg	Rottvoll	Ronvik	Reitgjerdet	Kriminalasylet	Dikemark	Veum	Blakstad	Sanderud	Presteseter	Lier	
Tuberkulose i åndedrettsorganene <i>Tuberculosis of respiratory system</i>	B. 1	7	5	2	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—
Annen tuberkulose <i>Tuberculosis, other forms</i>	» 2	2	2	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syfilis <i>Syphilis and its sequelae</i>	» 3	2	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Andre infeksjonssykdommer <i>All other diseases classified as infective and parasitic</i>	» 17	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Ondartede svelster <i>Malignant neoplasms</i>	» 18	25	12	13	2	—	2	3	—	—	—	—	1	—	2	2	1	3	—
Sukkersyke <i>Diabetes mellitus</i>	» 20	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karlesjoner i sentralnervesystemet <i>Vascular lesions affecting central nervous system</i>	» 22	60	26	34	5	7	1	1	—	—	14	3	3	4	2	11	—	—	—
Revmatisk feber <i>Rheumatic fever</i>	» 24	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kronisk revmatisk hjertesykdom <i>Chronic rheumatic heart disease</i>	» 25	3	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Arteriosklerotisk og degenerativ hjertesykdom <i>Arteriosclerotic and degenerative heart disease</i>	» 26	51	21	30	2	11	—	—	—	—	6	4	4	3	1	3	—	—	—
Andre hjertesykdommer <i>Other diseases of heart</i>	» 27	17	7	10	1	—	1	1	—	—	4	1	—	1	2	1	—	—	—
Hypertension med hjertesykdom <i>Hypertension with heart disease</i>	» 28	5	3	2	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—
Hypertension uten hjertesykdom <i>Hypertension without heart disease</i>	» 29	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influensa <i>Influenza</i>	» 30	10	5	5	—	—	1	—	—	—	6	—	—	—	—	2	—	—	—
Lungebetennelse <i>Pneumonia</i>	» 31	79	39	40	3	1	3	5	2	1	17	4	4	10	3	7	—	—	—
Bronkitt <i>Bronchitis</i>	» 32	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sår i mage og tolvfingertarm <i>Ulcer of stomach and duodenum</i>	» 33	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Blindtarmsbetennelse <i>Appendicitis</i>	» 34	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brokk og tarmslyng <i>Intestinal obstruction and hernia</i>	» 35	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Leverkirrose <i>Cirrhosis of liver</i>	» 37	4	4	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Nefritt og nefrose <i>Nephritis and nephrosis</i>	» 38	2	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prostatahypertrofi <i>Hyperplasia of prostate</i>	» 39	4	4	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Psykoser, åndssvakhet <i>Psychoses, mental deficiency</i>		14	6	8	2	—	3	—	—	1	—	—	1	—	1	2	1	—	—
Sykdommer i arteriene <i>Diseases of arteries</i>		8	3	5	—	3	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—
Sykdommer i åndedrettsorganene (unnt. influensa, lungebetennelse og bronkitt) <i>Other diseases of respiratory system</i>	» 46	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andre sykdommer i sentralnervesystemet <i>Other diseases of central nervous system</i>		11	8	3	1	—	—	—	—	—	2	—	—	1	5	—	—	—	—
Alle andre sykdommer <i>All other diseases</i>	29	7	22	1	—	2	3	1	—	5	—	—	1	1	1	5	—	—	—
Skader og ulykker <i>Accidents and violence</i>	» 47-48	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Selvmord og mord <i>Suicide and homicide</i>	» 49-50	8	5	3	1	2	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—
Ubestemte tilstrender, symptomer eller uoppgett dødsårsak <i>Ill-defined and unknown causes</i>	» 45	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
	I alt Total		357	168	189	22	26	12	21	4	1	67	14	15	26	13	42		

¹ Fordeling etter sinnsykehus og kjønn, se tabell XIV. *Distribution by hospital and sex, see table XIV.* ² Nummer for årsaker som ikke har forekommet i 1960, er ikke ført opp. *Number under which no causes are classified in 1960 are omitted.*

Dødsårsaker og alder. 1960.

causes of death and age.

hospitals												Alder = fylte år Age = complete years												Nr. i den forkort. intern. nomen- klatur av 1948 ²							
Vaten	Neevengårdens	Østmarka	Oslo hospital	Dedichens klinikk	Dr. Martens sykehus	Under 15 år years	15–19 år years	20–24 år years	25–29 år years	30–34 år years	35–39 år years	40–44 år years	45–49 år years	50–59 år years	60–69 år years	70–79 år years	80 år og over	Uoppgitt Unknown	M.	K.	M.	K.									
M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.								
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	B. 1							
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 2							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 3							
1	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 17							
2	1	—	2	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 18							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 20							
1	—	1	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 22							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 24							
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 25							
2	3	2	1	3	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 26							
3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 27							
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 28							
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 29							
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 30							
1	3	2	2	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 31							
—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 32							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 33							
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 34							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 35							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 37							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 38							
1	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 39							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 40							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 41							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 42							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 43							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 44							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	» 45							
1	12	9	7	14	12	4	6	—	—	1	—	—	1	—	3	3	2	3	5	1	7	8	26	18	43	41	52	64	28	51	—

Tabell XXI. Arbeidsvirksomheten. 1960.
Number of patients at work.

Sinnssykehus <i>Mental hospitals</i>	Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende <i>Average number of patients at work</i>			Prosent av middelbeleget <i>Percentage of patient population</i>		Gjennomsnittlig daglig antall arbeidende ved forskjellig slags arbeid														
						Utearbeid		Hjelper til ved asylets drift ellers		Hjelper til bare på sitt eget rom		Håndverk, håndarbeid		Enklere mekanisk beskjef- tigelse		Kontor- arbeid		Annet arbeid		
	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	I alt <i>Total</i>	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.		
Gaustad	238	313	551	73	89	81	35	20	25	59	-	-	103	207	40	-	1	35	26	
Eg	122	169	291	55	82	68	26	3	65	65	-	-	31	101	-	-	-	-	-	
Rotvoll	93	94	187	42	49	45	33	-	50	37	-	-	10	45	-	-	-	-	12	
Rønvik	194	185	379	75	79	77	52	1	38	63	-	-	104	121	-	-	-	-	-	
Reitgjerdet	79	-	79	38	-	38	24	-	27	-	-	-	24	-	1	-	-	-	3	
Kriminalasylet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Dikemark	186	273	459	46	69	57	47	1	55	43	-	-	81	222	-	-	3	7	-	
Blakstad	127	110	237	58	68	62	56	4	53	54	-	-	17	51	-	-	1	-	1	
Sanderud	161	103	264	63	56	60	41	-	22	28	-	-	98	75	-	-	-	-	-	
Presteseter	66	60	126	35	35	35	19	4	17	20	-	-	29	36	-	-	-	-	1	
Lier	204	197	401	48	60	53	58	1	3	4	45	25	94	167	3	-	-	-	1	
Faret	106	114	220	68	80	73	33	-	37	45	-	-	32	69	-	-	-	-	4	
Dale	123	227	350	41	80	60	24	3	65	82	-	1	11	82	11	59	-	-	12	
Valen	258	164	422	85	79	83	122	1	46	18	-	-	14	-	62	145	-	-	14	
Neevengården	103	126	229	58	49	53	30	-	37	24	-	-	33	60	-	42	1	-	2	
Opdøl	184	171	355	98	94	96	86	-	26	34	-	-	72	137	-	-	-	-	-	
Østmarka	112	103	215	56	53	54	41	-	12	13	-	-	56	87	-	-	1	-	2	
Oslo hospital	-	42	42	-	37	37	-	-	8	-	10	-	24	-	-	-	-	-	-	
Dedichens klinikk	30	29	59	44	38	41	4	6	24	2	-	1	2	20	-	-	-	-	-	
Dr. Martens sykehus	19	15	34	35	37	36	-	-	18	6	-	-	1	9	-	-	-	-	-	
I alt Total	2 405	2 495	4 900	55	64	59	731	44	620	605	45	37	812	1 513	117	246	6	8	74	42

Tabell XXII. Bruk av mekaniske tvangsmidler og isolasjon. 1960.
Use of coercive means and isolation.

Sinnssykehus <i>Mental hospitals</i>	Mekaniske tvangsmidler <i>Coercive means</i>					Isolasjon <i>Isolation</i>									
	Pasienter <i>Number</i>		Hele dager	Enkelte timer (under 12)	Timer pr. 10000 for- pleiningst.	Pasienter <i>Number</i>		Hvorfor isolert				Dager	Dager pr. 10 000 forplei- nings- dager		
	M.	K.				M.	K.	Uro etc.	Røm- melyst	Sikker- hets- hensyn	Eget ønske				
					1 dag = 12 timer										
Gaustad	-	-	-	-	-	29	28	55	2	-	-	-	269	11	
Eg	10	12	1 159	19 205	33 113	176	27	6	33	-	-	-	2 877	184	
Rotvoll	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Rønvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Reitgjerdet	49	-	7 631	59	91 631	1 006	5	-	3	-	2	-	293	39	
Kriminalasylet	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	
Dikemark	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Veum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Blakstad	4	6	609	200	7 508	45	11	6	17	-	-	-	1 298	93	
Sanderud	-	-	-	-	-	-	11	8	19	-	-	-	727	46	
Presteseter	10	14	1 747	526	21 490	136	20	6	26	-	-	-	1 925	146	
Lier	26	59	6 345	-	76 140	229	29	7	36	-	-	-	1 270	46	
Faret	5	4	72	-	864	6	-	1	-	-	-	1	215	20	
Dale	10	17	2 014	215	24 383	96	2	-	2	-	-	-	536	25	
Valen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Neevengården	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Opdøl	-	-	-	-	-	66	11	39	-	22	2	14	700	52	
Østmarka	7	11	1 364	9 807	26 175	151	-	-	-	-	-	-	-	-	
Oslo hospital	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	2	122	29	
Dedichens klinikk ..	2	8	-	27 333	27 333	432	-	-	-	-	-	-	241	70	
Dr. Martens sykeh.	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	
I alt Total	123	131	20 941	57 345	308 637	2 277	201	75	231	2	24	3	16	10 473	761

**Tabell XXIII. Utdrag av
Abstract**

	Gaustad		Eg		Rotvoll		Rønvik		Reitgjerdet	
	I alt	Pr. forpleiningsdag								
Ordinære utgifter: <i>Ordinary expenditures:</i>	Kr.	Kr.								
Lønninger	4 197 753	16,96	2 665 095	17,09	2 175 286	14,39	2 847 467	16,06	1 577 663	20,-
Kosthold	810 180	3,27	640 173	4,10	555 565	3,67	602 010	3,40	321 896	4,-
Sykes atspredelse, flidsbelønninger, bibliot.	62 941	0,25	39 881	0,26	35 999	0,24	46 126	0,26	19 083	0,-
Vedlikehold av bygninger etc.	200 140	0,81	138 426	0,89	234 214	1,55	57 694	0,33	76 517	1,0
Inventar	111 490	0,45	82 869	0,53	139 553	0,92	58 026	0,33	60 860	0,-
Lys og brensel	348 195	1,41	157 738	1,01	185 929	1,23	302 016	1,70	116 656	1,-
Medisinske fornødenh.	315 633	1,28	157 161	1,01	127 327	0,84	133 663	0,75	42 141	0,-
Kontorutgifter	49 074	0,20	16 904	0,11	20 534	0,14	32 265	0,18	13 221	0,-
Vask og renhold	45 337	0,18	244 865	1,57	127 290	0,84	32 421	0,18	51 320	0,-
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomh.	184 132	0,74	93 990	0,60	97 241	0,64	130 966	0,73	77 054	1,0
Jordbruk, gartneri etc.	646 124	2,61	206 886	1,33	364 649	2,41	305 920	1,73	186 517	2,-
Andre utgifter	48 862	0,20	28 701	0,18	60 007	0,40	9 660	0,05	1 383	0,0
I alt Total	7 019 861	28,36	4 472 689	28,68	4 123 594	27,27	4 558 234	25,70	2 544 311	33,4
Inntekter (herunder ikke kurpenger): <i>Receipts:</i>										
Emolumenter	152 830	0,62	128 430	0,82	148 518	0,98	48 392	0,27	52 553	0,0
Kosthold	54 077	0,22	23 201	0,15	4 917	0,03	36 224	0,20	6 206	0,0
Jordbruk, gartneri etc.	536 638	2,17	193 425	1,24	361 018	2,39	304 575	1,72	195 202	2,-
Arbeidsvirksomheten ..	67 403	0,27	6 467	0,04	17 091	0,11	27 210	0,15	29 442	0,-
Andre inntekter	33 808	0,13	1 434	0,01	2 647	0,02	330	-	1 164	0,0
I alt Total	844 756	3,41	352 957	2,26	534 191	3,53	416 731	2,34	284 567	3,-
Ordinære utg., netto <i>Ordinary expenditures, net .....</i>	6 175 105	24,95	4 119 732	26,42	3 589 403	23,74	4 141 503	23,36	2 259 744	29,-
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		2,84		3,31		3,20		2,96		3,-

¹ Per board day.

ognskapene for 1959—60.
e accounts.

Dikemark		Veum		Blakstad		Sanderud		Presteseter	
I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
8 719 245 1 304 111	28,92 4,33	2 271 040 537 551	15,08 3,57	1 848 131 516 769	13,30 3,72	2 599 970 662 745	15,80 4,03	2 136 380 477 965	16,11 3,60
85 728	0,28	28 652	0,19	27 693	0,20	23 017	0,14	28 090	0,21
1 000 000 259 681 729 192 562 269 53 690 83 003	3,32 0,86 2,42 1,87 0,18 0,28	111 573 102 962 190 710 101 970 20 821 27 182	0,74 0,68 1,27 0,68 0,14 0,18	166 928 99 064 149 413 115 313 24 555 41 977	1,20 0,71 1,08 0,83 0,18 0,30	254 523 63 003 263 399 185 884 22 560 83 771	1,55 0,38 1,60 1,13 0,14 0,51	80 751 83 272 143 585 141 733 25 700 90 436	0,61 0,63 1,08 1,07 0,19 0,68
258 060 390 053 335 808	0,86 1,29 1,11	83 886 268 801 30 137	0,56 1,79 0,20	90 972 201 657 183 578	0,65 1,45 1,32	125 301 439 249 13 670	0,76 2,67 0,08	104 020 400 281 25 196	0,79 3,02 0,19
13 780 840	45,72	3 775 285	25,08	3 466 050	24,94	4 737 092	28,79	3 737 409	28,18
127 087 179 477 519 897 53 842 17 454	0,42 0,60 1,72 0,18 0,06	88 193 2 000 287 836 19 159 994	0,59 0,01 1,91 0,13 0,01	105 790 779 223 550 7 737 64 654	0,76 0,01 1,61 0,05 0,47	161 087 — 439 249 29 895 7 656	0,98 — 2,67 0,18 0,05	156 228 9 197 427 454 — 6 150	1,18 0,07 3,22 — 0,05
897 757	2,98	398 182	2,65	402 510	2,90	637 887	3,88	599 029	4,52
12 883 083	42,74	3 377 103	22,43	3 063 540	22,04	4 099 205	24,91	3 138 380	23,66
	3,43		3,37		3,48		3,69		3,00

Tabell XXIII (forts.). Utdrag a

	Lier		Faret		Dale		Valen		Neevengårder	
	I alt	Pr. forplei- ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei- ningsdag ¹						
Ordinære utgifter: <i>Ordinary expenditures:</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	4 996 758	17,79	1 881 753	17,25	2 834 816	13,44	2 577 430	13,98	2 882 967	17,6
Kosthold	1 044 925	3,72	420 278	3,85	769 947	3,65	761 266	4,13	735 886	4,5
Sykes atspredelse, flids- belønning.., bibliotek	88 338	0,32	25 575	0,23	45 222	0,22	34 592	0,19	27 221	0,1
Vedlikehold av byg- ninger etc.	343 055	1,22	155 941	1,43	139 532	0,66	118 573	0,64	183 846	1,1
Inventar	183 715	0,65	61 036	0,56	179 520	0,85	111 311	0,60	66 050	0,4
Lys og brensel	446 617	1,59	124 381	1,14	301 188	1,43	179 608	0,97	170 156	1,0
Medisinske fornødenh.	304 208	1,08	98 286	0,90	236 883	1,12	201 908	1,10	251 107	1,5
Kontorutgifter	79 612	0,28	21 208	0,19	34 474	0,16	36 429	0,20	29 562	0,1
Vask og renhold	74 413	0,27	21 616	0,20	38 614	0,18	34 346	0,19	43 840	0,2
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomh.	252 702	0,90	53 013	0,49	101 951	0,48	129 759	0,70	84 295	0,6
Jordbruk, gartneri etc.	347 457	1,24	244 985	2,25	256 247	1,22	276 091	1,50	127 213	0,7
Andre utgifter	57 347	0,20	204 609	1,87	939 536	4,45	27 786	0,15	48 315	0,5
I alt Total	8 219 147	29,26	3 312 681	30,36	5 877 930	27,86	4 489 099	24,35	4 650 458	28,6
Inntekter (herunder ikke kurpenger): <i>Receipts:</i>										
Emolumenter	{ 325 234	1,16	87 688	0,80	227 437	1,08	47 903	0,26	16 674	0,1
Kosthold			8 003	0,07	6 857	0,03	114 440	0,62	186 490	1,1
Jordbruk, gartneri etc.	349 459	1,24	227 328	2,08	284 270	1,35	347 821	1,89	132 604	0,8
Arbeidsvirksomheten .	26 796	0,09	14 277	0,13	27 741	0,13	50 789	0,27	8 081	0,0
Andre inntekter	52 135	0,19	21 419	0,20	236 905	1,12	59 831	0,32	48 322	0,5
I alt Total	753 624	2,68	358 715	3,28	783 210	3,71	620 784	3,36	392 171	2,4
Ordinære utg., netto <i>Ordinary expenditures,</i> <i>net</i>	7 465 523	26,58	2 953 966	27,08	5 094 720	24,15	3 868 315	20,99	4 258 287	26,5
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		3,46		3,31		3,07		3,05		2,6

¹ Per board day.

gnskapene for 1959—60.

Opdøl		Østmarka		Oslo hospital		Dedichens klinikk		Dr. Martens sykehus	
I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
2 263 467 609 016	16,86 4,54	2 512 128 479 686	17,52 3,45	792 367 163 879	19,01 3,93	1 089 705 278 623	20,67 5,28	512 305 149 136	14,92 4,34
41 451	0,31	36 969	0,26	4 945	0,12	8 371	0,16	4 227	0,12
143 976 84 074	1,07 0,63	259 848 107 535	1,81 0,75	47 260 23 383	1,13 0,56	55 242 27 064	1,05 0,51	39 974 21 788	1,16 0,64
174 337	1,30	276 539	1,93	53 362	1,28	59 372	1,13	27 427	0,80
210 742	1,57	170 022	1,19	28 280	0,68	70 922	1,34	6 076	0,18
37 811	0,28	31 737	0,22	5 566	0,13	17 412	0,33	6 138	0,18
30 158	0,23	30 368	0,21	17 787	0,43	10 336	0,20	8 008	0,23
116 183 205 861 370 521	0,87 1,53 2,76	71 081 111 952 71 395	0,50 0,78 0,50	22 845 — 13 106	0,55 — 0,31	— 191 022 107 645	— 3,62 2,04	19 104 492 4 229	0,56 0,01 0,12
4 287 597	31,95	4 159 260	29,02	1 172 780	28,13	1 915 714	36,33	798 904	23,26
116 303 61 425	0,87 0,46	195 619 2 189	1,36 0,02	67 941 6 868	1,63 0,16	102 421 —	1,94 —	6 949 19 439	0,20 0,57
205 861	1,53	132 388	0,92	—	—	208 110	3,95	—	—
39 681	0,30	17 034	0,12	—	—	—	—	—	—
6 075	0,04	975	0,01	500	0,01	12 943	0,24	—	—
429 345	3,20	348 205	2,43	75 309	1,80	323 474	6,13	26 388	0,77
3 858 252	28,75	3 811 055	26,59	1 097 471	26,33	1 592 240	30,20	772 516	22,49
	3,70		2,95		2,92		3,77		3,78

**Tabell XXIV. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av 5/6 1925,
og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune. 1960^{1).}**
**Mentally diseased maintained by the State according to the Act of 5th June
1925, and public expenditure connected with the maintenance.**

Hjemstavn Residence	Sinnssyke Mentally diseased		Utgifter Expendi- ture	Hjemstavn Residence	Sinnssyke Mentally diseased		Utgifter Expendi- ture
	I alt Total	Av disse på sinnssykehuis: In mental hospitals			I alt Total	Av disse på sinnssykehuis: In mental hospitals	
Østfold	1 018	597	5 604 027	Rogaland	1 354	772	7 228 465
Byer Towns	293	169	1 701 383	Byer	630	356	3 397 693
Bygder Rural dist.	725	428	3 902 644	Bygder	724	416	3 830 772
Akershus	878	581	4 712 877	Hordaland	1 421	703	6 760 662
Byer	19	17	122 960	Bergen	638	446	4 700 000
Bygder	859	564	4 589 917	Sogn og Fjordane	649	456	4 023 459
Oslo	3 217	2 047	17 164 871	Byer	2	1	4 087
Bygder	916	636	4 830 661	Bygder	647	455	4 019 372
Hedmark	59	47	327 758	Møre og Romsdal	1 087	543	5 275 827
Bygder	857	589	4 502 903	Byer	217	131	1 176 918
Bygder	697	458	4 330 347	Bygder	870	412	4 098 909
Oppland	748	495	4 644 984	Sør-Trøndelag	883	556	5 727 990
Bygder	51	37	314 637	Byer	333	243	2 145 867
Bygder	716	458	4 102 172	Bygder	550	313	3 582 123
Buskerud	933	495	5 453 153	Nord-Trøndelag	494	313	2 773 027
Bygder	217	135	1 350 981	Byer	32	20	208 446
Bygder	716	360	4 102 172	Bygder	462	293	2 564 581
Vestfold	909	519	5 608 899	Nordland	1 111	535	5 322 208
Bygder	301	160	1 890 304	Byer	112	64	636 225
Bygder	608	359	3 718 595	Bygder	999	471	4 685 983
Telemark	930	569	5 025 525	Troms	582	256	2 944 813
Bygder	197	104	1 073 574	Byer	76	39	481 331
Bygder	733	465	3 951 951	Bygder	506	217	2 463 482
Aust-Agder	532	254	2 536 601	Finnmark	406	164	2 152 490
Bygder	114	56	496 566	Byer	49	18	257 153
Bygder	418	198	2 040 035	Bygder	357	146	1 895 337
Vest-Agder	632	334	3 488 391	Riket	19 338	11 271	105 978 930
Bygder	170	110	920 055	Byer	6 727	4 200	38 370 809
Bygder	462	224	2 568 336	Bygder	12 611	7 071	67 608 121

¹ I tabellen er ikke tatt med utlendinger og hjemstavnsløse sinnssyke. *Excluding aliens and patients without residence.* ² Sinnssyke som enten hele året eller i en del av året har vært forpleid i sinnssykehuis.

Tabell XXV. Pleiehjem og kolonier for sinnessyke, fylkesvis. 1960.
Nursing homes for mentally diseased, by counties.

Fylker Counties	For- plein- nings- steder Number	God- kjente plasser <i>Beds</i>	Pasienter pr. 1/1 1960			Tilgang i året <i>Admissions</i>			Avgang i året <i>Discharges</i>			Pasienter pr. 31/12 1960		
			M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt	M.	K.	I alt
Forpleiningssteder med 20 eller flere plasser														
Østfold	4	137	80	48	128	4	4	8	6	2	8	78	50	128
Akershus	12	410	133	241	374	51	74	125	37	50	87	147	265	412
Hedmark	4	112	35	57	92	24	38	62	19	14	33	40	81	121
Oppland	2	66	38	35	73	20	8	28	18	11	29	40	32	72
Buskerud	10	267	51	163	214	38	49	87	17	17	34	72	195	267
Vestfold	3	128	55	63	118	15	32	47	7	26	33	63	69	132
Telemark	3	74	54	18	72	7	4	11	8	3	11	53	19	72
Aust-Agder	4	125	90	36	126	16	2	18	19	3	22	87	35	122
Vest-Agder	2	81	47	45	92	1	3	4	2	-	2	46	48	94
Rogaland	4	97	54	38	92	3	3	6	3	3	6	54	38	92
Hordaland	5	231	125	104	229	18	20	38	15	15	30	128	109	237
Sogn og Fjordane	2	252	200	50	250	55	13	68	39	15	54	216	48	264
Sør-Trøndelag	2	60	23	20	43	6	20	26	3	3	6	26	37	63
Nordland	1	30	30	-	30	8	-	8	5	-	5	33	-	33
Troms	1	43	23	20	43	7	2	9	6	2	8	24	20	44
Finnmark	1	35	-	-	-	27	18	45	9	3	12	18	15	33
I alt Total	60	2148	1038	938	1976	300	290	590	213	167	380	1125	1061	2186
Forpleiningssteder med 10–19 plasser														
Østfold	4	50	43	1	44	16	-	16	9	-	9	50	1	51
Akershus	9	109	37	49	86	6	11	17	5	9	14	38	51	89
Hedmark	3	46	17	27	44	4	5	9	3	5	8	18	27	45
Oppland	5	76	48	32	80	1	4	5	6	4	10	43	32	75
Buskerud	23	319	192	128	320	15	16	31	13	15	28	194	129	323
Vestfold	3	37	-	37	37	-	1	1	-	2	2	-	36	36
Telemark	4	57	25	28	53	9	10	19	8	7	15	26	31	57
Aust-Agder	1	15	-	15	15	-	-	-	-	1	1	-	14	14
Vest-Agder	2	29	29	-	29	3	-	3	3	-	3	29	-	29
Rogaland	2	26	-	26	26	-	1	1	-	1	1	-	26	26
Møre og Romsdal	1	18	15	-	15	5	-	5	1	-	1	19	-	19
Sør-Trøndelag	2	36	-	33	33	-	2	2	-	7	17	-	28	28
Nord-Trøndelag	3	55	17	38	55	1	7	8	1	7	8	17	38	55
Troms	2	22	10	14	24	-	-	-	-	1	1	10	13	23
Finnmark	1	12	-	14	14	-	9	9	-	9	9	-	14	14
I alt Total	65	907	433	442	875	60	66	126	49	68	117	444	440	884
Alle forpleiningsstedeene Total	125	3055	1471	1380	2851	360	356	716	262	235	497	1569	1501	3070

¹ Av disse 4 kv. uoppgett hvortil.

Tabell XXVI. Pasienter med sinnsykeerklæring forpleid i privatpleie og i ordinære pleiehjem pr. 31/12 1960. (1—9 pasienter i forpleiningsstedet.)
Mentally diseased in family care and in ordinary nursing homes.

Hjemstavnsfylke <i>County of residence</i>	Forpleiningsmåte <i>Form of maintenance</i>					Av disse forpleid i ordinære pleiehjem <i>Mentally diseased in ordinary nursing homes</i>
	Forpleid for offentlig regning	Forpleid for forsorgs- vesenets regning	Forpleid for privat regning	Uoppgett <i>Unknown</i>	I alt <i>Total</i>	
Østfold	204	2	22	—	228	14
Akershus	417	52	14	—	483	19
Oslo	34	—	—	—	34	—
Hedmark	87	70	21	—	178	54
Oppland	183	15	22	—	220	17
Buskerud	391	31	43	—	465	23
Vestfold	159	5	46	—	210	20
Telemark	177	5	11	—	193	17
Aust-Agder	118	19	52	—	189	7
Vest-Agder	128	—	3	7	138	5
Rogaland	577	14	13	—	604	20
Hordaland	645	7	41	—	693	14
Bergen	12	—	—	—	12	—
Sogn og Fjordane	¹ 142	² 3	4	8	157	18
Møre og Romsdal	326	6	18	2	352	³ 58
Sør-Trøndelag	192	7	10	2	211	18
Nord-Trøndelag	112	5	4	—	121	10
Nordland	440	16	53	1	510	⁴ 53
Troms	194	—	8	10	212	17
Finnmark	103	3	—	—	106	⁵ 35
I alt Total	¹4 641	²260	385	30	5 316	419

¹ Av disse 1 mann og 1 kvinne delvis etter lov av 5. juni 1925, delvis for forsorgsvesenets regning. ² Herav 1 kvinne som har dictia, forpleid i hjemmet. ³ Av disse 5 menn og 7 kvinner i Romsdal tuberkulosehjem. ⁴ Av disse 3 menn i Vefsn sanatorium, 1 kv. i Brønnøysund sykestue og 1 mann og 4 kv. i Vågan tuberkulosehjem. ⁵ Herav 1 mann og 2 kv. i Røde Kors sykestue, Øksfjord.

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekke A	Stensilert 1962
Nr. 52	Norske sparebanker 1961 <i>Norwegian savings banks</i>
— 53	Lønnsstatistikk for kommunale tjenestemenn pr. 1. januar 1962 <i>Salaries of local government employees</i>
— 54	Sivilrettsstatistikk 1961 <i>Civil law statistics</i>
— 55	Lønnsstatistikk for funksjonærer i bankvirksomhet pr. 30. april 1962 <i>Salaries of bank employees</i>
— 56	Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart i mars 1962 <i>Wage statistics for seamen on ships in ocean transport</i>
— 57	Kriminalstatistikk 1961 I Forbrytelser ferdig etterforsket av politiet <i>Criminal statistics I Crimes investigated by the police</i>
— 58	Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel pr. 1. mars 1962 <i>Monthly earnings in wholesale and retail trade</i>
— 59	Lønnsstatistikk for funksjonærer i forsikringsvirksomhet pr. 30. september 1962 <i>Salaries of insurance employees</i>
— 60	Kriminalstatistikk 1961 II Domfelte, botlagte og påtalefritatte <i>Criminal statistics II Persons convicted, fined or suspended of prosecution</i>

Rekke A	Stensilert 1963
Nr. 61	Veitrafikkulykker 1961 <i>Road traffic accidents</i>
— 62	Kriminalstatistikk 1961 III Innsatte og løslatte ved fengselsanstalter <i>Criminal statistics III Movement of population in penal institutions</i>
— 63	Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1962 <i>Wage statistics for seamen on ships in coasting trade</i>

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics*

Månedssstatistikk over utenrikshandelen *Monthly bulletin of external trade*
Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Abonnement på disse heftene tegnes i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 2,00. Prisen pr. år for Månedssstatistikk over utenrikshandelen er kr. 25,00, pr. nr. kr. 2,50. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 30,00, pr. nr. kr. 0,75. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 5,00.